

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VAGHETICH ENDRE.

BÁNSÁGI
MAGYAR NÉPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
PIATA SF. GHEORGHE 4. — TEL. 2-52

Közeledés

Érdkívül érdekes az a nyilatkozat, amelyet Vaida-Voevod Alexandru volt miniszterelnök a Budapesti Hírlap számára adott és amelyet teljes egészében közöl a mai tegnapi száma is. Érdekes és értékes számunkra ez a nyilatkozat akkor is, ha nem di mindenben felfogásunkat. Értékes, megismertet bennünket azoknak a román olitikusoknak felfogásával, akiknek a közben szerepük van és akiknek vélekedésére adott esetben egy egész párt programja lehet. Van azonban Vaida nyilatkozatának jelentősége más szempontból is, amikor a sovínizmus sokszor az elvárhatóságig megy követeléseiben és rombolást hoz, ahol építene kellene, jól esik hallani a romániai szükségszerűségek felismeréséből fakadó objektív hangot. Kívánatos volna ha nemcsak meghallanánk, hanem megvilelnék azok is, akiket a szenvedélen más utakon kergetnek. Tulajdonképpen nem új, amit Vaida Románia és Magyarország egymásra utaltságáról mond, hanem új, amikor a két ország vámuniójára szól, hiszen emlékezünk arra a néhány évtől időre, amikor a perszonáunio is megszűnt itt is, ott is, sulyt és jelentőséget azonban az ad ezeknek a régi érzéseknek, hogy Vaida mondja, aki egykor pártjának a vezére, tehát aktív politikai politikai karrierjét nem tartja befejezottnak. A magyar-román közeledésnek akkor híve, ennek az adottságait is létezőnek ismeri el, de aladályát a mai ma belpolitika egynemely megnyilvánulásában látja. Peccatur extra et intra muros, mondjuk mi és ha mindkét oldalról minden megnyilvánulna a közeledés óhaját nemcsak néhanapi nyilatkozatokban, hanem komoly tényezők komoly cselekedeteiben jutna kifejezésre, akkor rövid időn belül nemcsak beszélínék a közeledés lehetőségéről, hanem az fokról-fokra közeledésnek is a megvalósuláshoz. Megvárhatunk, de mindkét részről. Mert ha Románia számára ma akadály a magyar-román reviziós propaganda, ugy Magyarország részére is bizonyára inkább adva annak a közeledés feltételei, ha az alkotmány, a párisi nemzetközi egyezmény és a nemzetek egészséges szellemének megfelelő kisebbségi jelző nem lenne a jogosság, a másodrendűség érzésének kifejezése, hanem — amint Vaida mondja — az értelemben nincsenek kisebbségek, hanem valamennyien román állampolgárok egyforma jogokkal és egyforma kötelezettségekkel. Azt mondja Vaida, a kisebbségek nyomatásáról szóló hírek legkétségtelenül cáfolata az, hogy annak idején szabadság választásokat rendezett és a magyar képviselők szép számban jutottak a parlamentbe. Tény, hogy voltak szabad választások is, de nagyon jól tudjuk mi is és Vaida is, hogy nem minden választás szabadság forma. És nagyon jól tudja mindezt az is, hogy a szabadságjogoknak nemcsak az és omegája a képviselőválasztások szabadsága. Ha pedig Vaida a nyelvviszsgálatról azok következményeit azzal indokolja, hogy tizenöt év után mindenkinek meg kell az államnyelvet, mert annak meg kell az is megtanulni, igaz van, egy kis rész és helyreigazításával. Vaida és kortársai elhelyezték a magyar impériumba, és pedig most ennek nyelvviszsgára beállítottak — meglett, sokszor már az élet felé hajló korban — a román nyelv megtanulása. Ha ezeknél a román nyelv megtanulásának lehetősége olyan mértékben,

Vaida nyilatkozik

Román-magyar vámunió kiegészítené a mai határvillongásokat és lehetővé tenné a két állam között a szükséges közeledést

Vaida Voevod Alexandru volt miniszterelnök nyilatkozatot adott a Budapesti Hírlapnak és ebben igen érdekesen fejtegeti a Románia és Magyarország közötti viszony mai adottságait, de egyben reámutat arra az utra is, amelyen jövendő boldogulása érdekében mind a két államnak haladnia kellene. A nyilatkozatot teljes egészében közli a Patria című cluji (kolozsvári) lap is és ennek alapján az alábbiakban ismertetjük a volt miniszterelnök kijelentéseit.

— Egész életemben és politikai pályafutásom ideje alatt mindenkor őszinte híve voltam a demokráciának. A demokráciát én mindig a szó nemes értelmében gondoltam. Mint miniszterelnöknek négy ízben volt alkalmam ezt a demokráciát gyakorolni. Azonban sohasem értem el sikert, mert minden társadalmi egyesülés idővel kitermeli a maga arisztokráciáját.

Nem kívánható, hogy Magyarország lemondjon a revizióról, mert az nem volna őszinte

— Őszintén kívánjuk, hogy Románia és Magyarország között baráti viszony és a legszorosabb együttműködés jöjjön létre. Nagyrabecsülöm Gombos Gyulát, Magyarország mai miniszterelnökét, nagy dolgokat vártam és várok tőle. Összes beszédeit, amelyeket a rádió közvetített, nagy tetszéssel hallgattam. Tudja, hogy mit akar és a tettek embere. Ahhoz, hogy köztűnik és a magyarok között lehetővé váljék az őszinte lelki közeledés, Magyarországnak egy nagy belső átalakuláson kellene keresztül mennie.

Nem látom ugyanis semmi akadályt a két állam szoros gazdasági együttműködésének, akár vámunió formájában is. Ebben az esetben a határok problémája paralizálva lenne és nem tudom, hogy a romániai magyarságnak a sorsa rosszabb lenne-e mint a magyarországié. A revizió kérdését ki

me itt vannak a szovjetek, ahol elhatározták, hogy megvalósítják a lehető radikálisabb formában a demokráciát és mégis a kollektív termelő szövetkezetek, a kommunista párt és a GPU vezetőiből megszületett az új arisztokrácia. Mindenütt ahol megkísérlék, vagy megkísérelték a demokráciának a megvalósítását társadalmi megrázkodtatások nélkül, ellentétben mindenféle elvvel és jelszóval, létrejön egy olyan osztály, amely vezetni akar és vezet is.

Ezek a rétegek termelik ki aztán a korrupciót, az erkölcsök sülyedését és sok más jellemző betegséget a demokratikus államoknak.

A legközelebbi jövőnek milyen lesz a megszerencsésebb kialakulása, nem tudhatom. Bizom azonban a mai ifjúságban, amely meg fogja találni a helyes utat, mert a mai fiatalok jobbak mint amilyenek mi voltunk.

lehetne kapcsolni, miután ennek a megvalósítása csak történelmi folyamat és nagy átalakulások következménye lehet.

Senki sem kívánhatja azonban, hogy Magyarország lemondjon a revizió kérdéséről, mert senki sem bizhatnék ennek a lemondásnak az őszinteségében. Bármiként is alakuljon azonban a jövő, nekünk meg kell találnunk a módot, hogy ma békeségben éljünk egymással.

— A világ vezető államférfiai — folytatta nyilatkozatát Vaida — szüntelenül hangoztatják a béke szükségességét.

Mindaddig azonban, amíg a hadfelszerelési gyárak érdekei uralják az emberiség érdekeit, nem hihetnek a békében.

A béke fentartásának biztosítékát éppen ezért nem a leszerelésben, hanem a biztonság kérdésének minél szerencsésebb megoldásában látom. Ebben a tekintet-

mely elsősorban feltétele az együttműködésnek. Románia és Magyarország árva egymásra utaltsága az idegen tengerben — idegenek idegenek között — ma már nem vitatott. Hogy gazdasági szükségszerűségek is alátámasztják a közeledés keresését, szintén tagadhatatlan. Vaida leszögezte a román álláspontot és a megegyezés feltételeit. Talán lesz visszhangja magyar részről is. Ha ellentétek vannak, ezeket sem kell véka alá rejtetni. Az őszinteség az első és

ben Barthou Genfben valóban bátor kijelentéseket tett. En az emberiséggel szemponjtjából

tragédiaként érzem át azt, hogy a kormányok ma kénytelenek az állami bevételeknek legtekintélyesebb részét fegyverkezésre fordítani.

Milyen csodálatos és szép dolgokat lehetne ezekkel a horribilis összegekkel teremteni. A különböző érdekeknek hatalmas összeütöközése uralja ma világot és minden pillanatban bekövetkezhetik a robbanás. Mi azonban, akiknek bármilyen szerepük van a népek sorsának irányításában, mindent kötelesek vagyunk elkövetni a béke érdekében.

— Mi románok hosszú időn keresztül ettük a kisebbségek keserű kenyereit és éppen ezért nagyon jól megértjük a mi kisebbségeinket. Különbség van azonban a mi és a mi régi uraink felfogása között.

Mi csak román állampolgárokat ismerünk és nem tudunk kisebbségekről.

Szabad választásokat csináltunk és az erdélyi magyar népnek igen jelentős képviselőt volt a parlamentben. Ez a legjobb bizonyítéka annak, hogy nem nyomjuk el a kisebbségeket. Az a tény, hogy az erdélyi magyarság nyomorúságos anyagi viszonyok között él, nem lehet ok panaszra a kisebbségek részéről, mert az erdélyi románság ugyanolyan helyzetben él és ugyanazokkal a nehézségekkel küzd.

— Magyarországon panaszkodnak a román nyelvviszsgák miatt.

Mi a romániai magyarok érdekében kívánjuk, hogy minél jobban ismerjék az állam nyelvét.

Ha valaki tizenöt év alatt nem volt képes vagy nem akarta megtanulni — saját érdekei ellenére — az állam nyelvét, az megérdemli, hogy megbukjék a vizsgán és viselje ennek a bukásnak a következményeit.

főfeltétel. Ismeretlen vagy csak sejtett akadályok ellen meddő minden küzdelem. Az ezekre való nyílt reámutatás adja meg a lehetőséget elhárításukra. Gyenge vállalkat mi is nekifeszítjük a sziklák elhengergetésének, az emberi cél érdekében és azért is, mert úgy érezzük, — napról-napra fájdalmasabban — hogy ennek a sokszor mondva csinált antagonizmusnak igazí vesztesei mi vagyunk, kisebbségi nemzetorsban élő romániai magyarok. (v. e.)

Szines kis képek a komor nagy napokról

Reggeli nyolc óra. Az égi létrán fel-fel haladó nap kíváncsian tekint be a Diaconovici Loga folyosójára, amely lassan benépesül. Őszhaju, cvikkeres, régi jó békebeli vágású tanárok, tanárnők, könyvekkel kezükben fel-alá sétálnak. Többen, miként tanítványaik pótvizsga előtt, még most is drukkolva tanulnak. Megérkezik a vizsgabizottság. A bizottság bevonul a terembe és megkezdődik a vizsga.

Magyar és történelem szakos tanárnőhöz fordul az elnök:

— Beszéljen nekem valamit Julius Cézarról.

A vizsgázó arcán keserű mosoly vonaglik végig és szégyenkezve bevallja, mint tanítványa szokta:

— Elnök ur, ebből mára nem készültem el! Hat éve mást sem tanítok, csak a magyar nyelvet és irodalmat.

Erre az elnök is áttér az irodalomra.

Stanzl mérnök, a műegyetem és ipariskola tanára a beton- és faépítkezés közötti különbségről beszél. — Itt van például a Capitol-mozi tetőzete, — mondja és fél óráig keresztül szakadatlanul magyarázza szakszerűen a vizsgabizottság tanárainak a város szegényfoltját. Szavait biztosabb érvekkel támasztja alá, mint annak idején alátámasztották a mozi tetőzetét...

Ének- és zongoratanárnő fészkelődik izgatótan a széken. Amikor az elnök kijelenti, hogy baj lesz, mert nem bírja kellőképpen a román nyelvet, a tanárnő elmeséli, miként tanul románul.

— Én adok zongoraleckét egy román leánynak és ez ennek fejében román nyelvrokat ad nekem. A tanítványaim a zárdában ezzel a kiejtéssel is megértnek.

— Hát ez nagyon szép — feleli az elnök, — de ha a tanítványa úgy zongorázik, ahogy ön románul beszél, akkor...

Barátságos, örökké mosolygó az elnök, akivel szemben ülök az igazgatói irodában a vizsgák lezajlása után. Gyónatni szeretném a vizsga eredményéről, de szigorúan őrsi tanári gyónások titkát.

— Vannak olyanok is, akik még nem tudták kifogástalanul eljáratni az államnyelvet. De volt például egy nagyon intelligens apáca, aki olyan dolgokat mesélt a sváb népszokásokról, hogy bámulatba ejtett. Gondolatait is olyan színesen és érthetően adta elő, hogy rossz román kiejtését alig lehetett észre venni, annyira lekötötte érdekes magyarázatával az embert. Természetesen aki ilyen magas intelligenciával rendelkezik, az egészen bizonyosan megtanul perfektül románul és az ilyeneknél elnézéssel vagyok. A magyar vagy német nemzetiségű tanárok és tanárnők közül Stanzl mérnök és a helybeli zárda főnöknője bírják legjobban a román nyelvet és ezeknek feleletével a vizsgabizottság a legjobban volt megelégedve.

A vizsgák lezajlottak. A tanterem kifürült és a vizsgaeredménnyel Pop Stefan elnök elfüdült a miniszteriumba. Tanár vizsgáztatta tanár kollégáját. Most már csak a bizonyítványosztást várják.

Tegnap folytatódott a kisebbségi tanítók nyelvvizsgálója. Miként a tanároknál, úgy itt is a szóbeli vizsgák nyilvánosak. A legkülönbözőbb kérdések hangzanak el.

Hunyadi János szerepéről a Bánságban, a románok elmagyarosításáról, a román történelem kiemelkedő momentumairól... Caras (Krassó), Severin (Szörény) megyéből tegnap összesen

harmencöt tanító vizsgázott, míg a mai nap folyamán már a temesmegyeiek is sorra kerülnek, akik közül összesen negyvenen tesznek szóbeli vizsgát. A vizsgák — a vizsgabizottság kijelentése szerint — holnap, csütörtökön este érnek véget és annak eredményét a közoktatásügyi minisztérium közli a vizsgázókkal.

(Pusztai P. József.)

Minden nap megszüli a maga kellemetlenségét a Skoda-ügy

Minden nap meghozza a maga kis Skoda-kellemetlenségét. A kritika természetesen nem kiméli a parlamenti vizsgálóbizottság működését sem. Így legutóbb azzal vádolták meg Pop Valért, a bizottság elnökét, hogy a kihallgatási jegyzőkönyveket csak megcsonkítottan bocsátotta a nyilvánosság rendelkezésére, aminek az volt a következménye, hogy az egyes vallomások a

közönség elferdítve ismerte meg. Pop Valér tiltakozik a vád ellen, mintha bizonyos kihagyásokkal meg akarta volna hamisítani a jegyzőkönyveket. Ha itt ott törtétek kihagyások, úgy ezeket nemzetvédelmi érdekek tették szükségessé. Vannak ugyanis a jegyzőkönyvekben bizalmas természetű adatok, melyek nem hozhatók nyilvánosságra.

Tisztviselők kifosztották a községi pénztárt a rovancsolás előtti napon, hogy sikkasztásaikat leplezzék

Két esztendő előtt, pontosan 1932 augusztus 5-én Nyitra számbokrét cseh-szlovákiai községben ismeretlen tettesek éjjel megfúrták a községi pénztárt és azt kifosztották. A másnap tartott rovancsolás megállapította, hogy a község kára 12.500 cseh korona. A pénzt a biztosító társaság megtérítette. A napokban a község szolgálatából elbocsátottak egy alkalmazottat, aki erre hosszabb levelet írt a biztosító társaságnak, amelyet arról értesített, hogy a betöréssel kapcsolatosan alaposan megkérőztették. A rovancsolás ugyan helyesen állapította meg, hogy a község hiánya 12.500 cseh korona volt, azonban ebből mindössze 1000 korona volt a készpénz. A többi esupa bon volt. Ezeket a bonokat egyes községi tisztviselők állították

ki, akik a községi tanács előzetes hozzájárulása nélkül önkényesen vettek föl kölcsönöket a községi pénztárból és a felvett összegeket bonokkal pótolták. A levélíró meg is nevezi azokat a tisztviselőket, akik ilyen kölcsönöket felvettek. Megemlíti a levélíró azt is, hogy a betörés utáni második napra kellett volna a megyei főszámvevőnek a községi pénztárban a rovancsolást megtartani. Annak a gyanúnak ad kifejezést, hogy a betörést maguk az érdektelt tisztviselők követték el, akik így nemcsak kiegyenlítették tartozásaikat, hanem ezenkívül még külön ezer koronát is kerestek a dolgon, tudniillik azt az ezer koronát, amelyik még készpénzben megvolt. A biztosítótársaság feljelentésére a nyitrai ügyészség megindította a nyomozást.

Ma kellett volna kilakoltatni a Capitolból a volt moziigazgatót, de halasztást kapott a bíróságtól

Érdekes kilakoltatási per került tegnap a helybeli törvényszék elé. A pert Timisoara (Temesvár) városa indította Pop Ámos volt moziigazgató ellen, aki megbízatása idejére természetbeni lakást kapott a Capitol-mozi épületében. Az elmúlt év decemberében azonban Pop Ámost megfosztották moziigazgatói állásától és ezért a város követte, hogy természetbeni lakását is adja át utódjának. A járásbíró helyt adott a város keresetének és augusztus 15-re elrendelte Pop kilakoltatását. Erre egyelőre nem került sor, mert a járásbíró ítélete ellen Pop felebbezést nyújtott be, amelyet tegnap tárgyalta a törvényszék. A tárgyaláson Pop jogtáncososa azzal érvelt, hogy nem tekinthető köztisztviselőnek, mert szerződéssel alkalmazták Pop Ámost a városi mozik vezetésére. Ezért arra való hivatkozással, hogy állásába való visszahelyezése érdekében a központi revíziós bizottság már legelőbb fog dönteni, azt

kérte, hogy a kilakoltatást a revíziós bizottság végleges döntéséig függeszse fel a bíróság. Egyben utalt arra, hogy a szerződést a város ideiglenes bizottsága 1932 október 15-én megerősítette és újból körvonalozta a város és Pop Ámos közötti jogviszonyt. Ezzel szemben a város jogi képviselője arra hivatkozott, hogy Pop Ámos, akinek a várossal kötött szerződését sohasem perfektuálták, az elmúlt évben elveszítette állását és ezért jogos a városnak az a kivánsága, hogy a moziigazgató számára lekött lakás felszabaduljon. A bíróság úgy döntött, hogy beszerzik a város ideiglenes bizottsága ülésének határozatát, amely Pop Ámos szerződésére vonatkozik és annak átannálányozása után fogja érdemben tárgyalni a keresetet. A tárgyalást ezért szeptember 4-ig elhalasztották és a járásbíró kiköltetési végzésének végrehajtását addig az időpontig felfüggesztették.

Figyelem! Az iskola idényre:

egyenruha-szövetek és hozzávalók, paplanok, flanel-égyapjutarakóvászok, sifonok, törülközők óriási választékban bámulato olcsón csak!

Dénes és Pollai teksztilizeteiben

Timisoara H., Str. 3 Augusty (Andrássy-ut)

Fiók: IV., a Bonnaz-utca sarkán a zárdával szemben

Bánsági katolikusok három napos kongresszusa Nagybecskerekén

Nagybecskerekén a Bánságnak Jugosváviához csatolt részeinek római katolikus háromnapos kongresszusa tartottak. A kongresszuson Rodics Rafael püspök horul és Kovács István dr. nagybecsketiprelátus magyarul és németül olvasták a beterjesztett határozatokat, amelyek egyhangulag elfogadták. A határozat főbb pontjai: az eukarisztikus gondolatujtása és fejlesztése, a vasárnapi és úrszentmise hallgatása, a husvéti gyónás áldozás gyakorlása. A kongresszuson vénsunkból résztvevett száz hívő Wegling nos kanonok vezetésével, aki szintén beszédet mondott. A háromnapos látogatókongresszus eukarisztikus körmenettel ruult, amelyen sok ezer hívő vett részt.

Végzetes autóséta amelynek három halálos áldozata

Ploestiben Dobrescu Demeter, éves önkéntes katona nemrég a szülőitől Buick-autót kapott ajándékba. A fiatal ber tegnap autóján sétakocsizásra vitt szülőit és a menyasszonyát. A sétakocs kitünően sikerült, azonban amikor viss tértek Ploestibe a gépkocsi nekiment egy nár. Az összeütközés olyan heves volt, h a kocsi teljesen darabokra tört és ut messze ivben kirepültek belőle. Dobr Demeter agrárkódást és gerinctörést szenvedett és kevéssel a baleset után a hely nén meghalt. Anyját és tizenégy eszter hugát haldokolva szállították a kórház. Apja és menyasszonya aránylag csak eslyebb sérüléseket szenvedtek.

Öngyilkossági járvány Kinában a tenyegető éhínség mla

Kína egyes tartományaiban a szátság, más tartományokban pedig az víz idez elő borzalmas pusztításokkal minden szenvedéshez hozzászokott lakosság teljesen kétségbeesik és éhínségtől való félelem öngyilkossági járványt okoz a lakosság körében. meg száz család követ el öngyilkossági és a hatóságok tehetetlenül szemlélít emberpusztulást, mert nem tudnak segíteni a szerencsétleneken. Mintegy millió embert fenyeget éhhalál a természeti csapások következtében.

A LESZERELÉS GYAKORLATÁ

Washingtoni jelentés szerint az amerikai tengerészeti vezérkar a kormánytól nyújtott felhatalmazás alapján kétezerszáz tengelyes repülőgépet rendelt meg.

Stét banditák megienyegettek egy orsovai asszonyt hogy elrabolják gyermekét, ha nem ad nekik pénzt

Elmult héten az egyik este ismeretlen férfi állított be Cojoreană asszonyt orsovai lakásába és levelet adott neki. Az asszony, aki leánykájával együtt tartózkodott a lakásban, felvonta a levelet és átolvasta annak tartalmát, amely érthetően megrémítette. A levelet ugyanis a fővárosi alvállalkozó írtta és abban felszólították Cojoreană-t, hogy a levél átadójának nyomban adjon át ötvenezer leit, mert a katonának parancsnak eleget tenni, hogy elrabolják a leányát. Az asszony megijesztette el lélekjelenlétét, hanem megígérte a fiatalembert, hogy várjon néhány percig, amíg a követelt pénzt a szomszéd szobából áthozza. Azután kertesített és a szomszédokat hívta se-

gítségül, akik a fiatalembert elfogták és a rendőrségnek vitték. Kihallgatása alkalmával elmondta, hogy a levelet egy ismeretlen férfi adta át neki, aki husz leit ígért, ha a levelet átadja. Egyben megjelölte azt a helyet is, ahol a választ átveszi. A megjelölt helyre nyomban detektívek siettek, de a levél küldőjét nem találták meg. A fiatalembert, aki jelenleg katoná, őrizetbe vették. Érdekes, hogy a fenyegető levelet tussal írták és az írás alapján arra következtetnek, hogy a levelet intellektuel írhatta. A levélhez mellékeltek egy újságcikket is, amely egy jassii gyermekrablásról számol be. A zsarolási kísérlet Orsován érthető feltűnést keltett és a nyomozás kiemetele elé érdeklődéssel tekintenek.

BI-OXYNE fogkrém fehériti a fogakat

A bécsi rádió támadói akiknek lelkén négy ember halála szárad a bíróság előtt

Közzétették az újságok a július 25-iki puccs négy rendőrségi résztvevőjének éjszakai kivégzését, amikor a román törvényszék már újból összeült, a lázadás másik tizenöt résztvevőjéről ítélték. Ez a tizenöt vádlott azért került a katonai bíróság elé, mert résztvett a bécsi rádió épületének elfoglalásában. A bíróság két vádlott között két rendőr is van, akiket meggyilkoltak és egy résztvevőt ezenfelül még gyilkossággal is vádolnak. Mint ismeretes, a rádió épületét behatolásukkor lelőtték ott egy szíves, aki éppen több énekessel és énekesnővel próbát tartott. Lelőtték ezenkívül az igazgató sóffőjét is. Mikor aztán az épületből kivonultak, az utcán még két rendőrt is megöltek, akik szembe kerültek velük.

Revolvert rántott és úgy kényszerítette, hogy engedje bemenni. Utána nyomultak azután a többiek is. Miután a rádió épületében a járást jól ismerte, egyenesen a leadóterembe ment, ott a bemondó elé tette a kormányváltásról szóló előre megírt jelentést és revolverrel a kezében kényszerítette a bemondót, hogy felbeszálja a rendes műsort olvasva fel a kormányváltásról szóló hírt.

Ennek megtörténte után ugyancsak revolverrel a kezében ráparancsolt a bemondóra, hogy gramofonlemezeket ik-tasson be mint rendkívüli műsort. Az elnök többszöri kérdésére hangoztatja, hogy a rádió elleni mozgalomnak a vezetője nem ő volt, hanem egy Schreck nevű egyén. Ez tervezte ki az egészet és osztotta ki a szerepeket.

Mikor azonban a később kifejlődött küzdelemben Schreck elesett, Dome vette át, saját vallomása szerint, a vezetést

Mikor azután a karhatalom emberei behatoltak az épületbe és erőt vettek a puccsistákon, öt puskatussal leütötték, mire elájult.

Paul Ferenc következett azután, akit hazaárulással és gyilkossággal vádolnak. Elismeri a hazaárulás bűnét, azt is mondja, hogy lövöldözött, de a gyilkosságban nem érzi magát bűnösnek. Pár nappal a puccs előtt közölte vele Müller, hogy mi a teendője. Nem tudta akkor, hogy törvénytelen dolgot cselekszik.

Paul Ferenc vallomása során mindvégig ülve marad, mert a harcban láblövést kapott és a seb még nem gyógyult be.

Rawag elfoglalói közül letartóztatás után egyikük öngyilkosságot követelt. A többiek tegnap helyet foglaltak a vádlottak padján. Majdnem valamennyien mankóval, vagy pedig bekörcsözve, fejfel, vagy bepólyált karral ültek a tárgyalási terembe. A vádlottak közül résztvettek a július 25-iki utcai harcokban és ott valamennyien kisebb-gyógyult sebesüléseket szereztek. A tárgyalásra huszonöt tanut szereztek meg. A tárgyalás megnyitása után a katonai törvényszék sorra fölvetette a vádlottak személyi adatait, majd megkezdte a tárgyalást.

Nem tudják, kiktől kapták a parancsot

Müller vádlott, akire Paul Ferenc hivatkozik, beismeri, hogy csakugyan ő juttatta el az utasítást egy Paulhoz, mint másokhoz is. Ő maga is azonban le-velszékrenyében találta az utasítást és nem tudja ma sem, hogy azt tulajdonképpen kiktől kapta.

Pontosan meg volt azonban jelölve, hogy kivel mit közöljön. Müller és János elismeri, hogy a rádiópalota bejáratánál lövöldözött, azután pedig mikor már bent volt, a bejáratot eltorlaszolta. Később azonban egy eldobott kézigranát légnyomása őt a falhoz vágta.

A tárgyalás több napon keresztül fog tartani.

A gráci katonai bíróság tegnap hazaárulás miatt Funk Gyula földművest tizenöt évi, a klagenfurti bíróság Gritsch Alajost ugyancsak hazaárulásért tizenöt évi, a linzi bíróság Laibner Pált kilenc évi és Saissel Antalót öt évi fegyházra ítélte.

Az osztrák államvasutak vezérigazgatósága Schiffl villachi kerületi vasutigazgatót politikai megbízhatatlansága miatt állásától felfüggesztette.

Bécsi jelentés szerint Rintelen dr. állapota most már annyira javult, hogy tul van minden veszélyen és legközelebb négy hét múlva teljesen lábra áll. Fellette szeptember közepén rendkívüli törvényszék fog ítélni.

Dome János harminchárom éves korában alkalmazottat hallgatták ki a vádlottak közül elsőnek. Elmondta, hogy július 25-iki puccskísérlet előtt egy nap kapta meg az utasítást, hogy mit tegyen.

Anyja karjai között az utcán halt meg egy kis gyermek, mire a szerencsétlen asszony megőrült

Brailában Mircea Mira asszony tizenegy hónapos gyermekével orvoshoz ment. Az orvos megállapította, hogy a gyermek súlyos diftériában szenved. Injekciót adott a kicsinynek, ezenkívül orvosságot is írt. Utasította az asszonyt, hogy azonnal menjen haza a gyermekkel és fektesse le. Mircea Mira utközben még betért a gyógyszerészbe és megcsináltatta a gyógyszert. Az utcán aztán

meg akarta csókolni a beteg gyermeket és rémülten vette észre, hogy az már halott. A kétségbeesett anya erre az éppen arra robogó villamos elé vetette magát. Egy fiatalember, aki éppen kerékpárján haladt arra, látta a jelenetet, leugrott a bicikliről és sikerült Mircea Mirat az utolsó pillanatban elhuzni a sínekről. Az asszonyon a téboly jelei mutatkoznak és azért kórházban helyezték

el. Halott gyermekét nem akarta kiadni karjaiból és azt csak erővel tudták tőle elvenni.

Lejárt pályázat három nyugalmabavonuló plébános parochiájára

Egyházmegyénk három érdemes tagja: Hankó György mailati esperesplébános, Kadák Pál covacii plébános és Ferenczy Gyula cenaduli (őcsenádi) plébános szeptember elején nyugalmába vonul. Hankó György 1881, Kadák Pál 1887 és Ferenczy Gyula 1898 óta végez áldott papi működést. Pacha püspök a megüresedő három plébánosi állásra pályázatot írt ki, amelynek határideje ma jár le. Tizenegy pályázat érkezett be tegnapig és pedig részben más községekben működő plébánosok, részben pedig idősebb káplánok részéről. A pályázatok fölött, amelyeknek száma ma talán még megszorodik, a püspök a jövő héten dönt.

Halálos tánc amely egy legény életébe került

Az elmúlt év szeptember harmadikán történt Iarmata (Gyarmata) községben. Blasi József huszonegy éves ottani földműves bosszut akart állni vetélytársán, Scheuer János községi parasztleányon, aki katonai szabadságát töltötte otthon, községben lakó szüleinél. Scheuer ugyanis néhány hét előtt egy vasárnap este táncról jövet alaposan elverte Blasi Józsefet, aki bosszút esküdve egy este, megleste a haza-térő katonát, akit úgy haláltékon ütött, hogy annak koponyacsontját betörte. Időközben a szerencsétlen legénynek letelt a szabadsága és bekötözött fejfel tért vissza fővárosban lévő ezredéhez. Állapota itt folyton súlyosbodott és a katonai kórházban tizenkét nap múlva meghalt. A virtuskodó legényt tegnap vont a felelősségre a helybeli törvényszék halált okozó súlyos testi sértés miatt. Blasi József beismerte tettét és erős felindultságára hivatkozott. Az ügyész a vádlottra súlyos büntetést kért, míg Grosorean Cornel dr. védő nyhi-tó körülmények figyelembevételét kérte. Az ügyben a bíróság tegnap délben hirdette ki ítéletét, amely szerint Blasi Józsefet halált okozó súlyos testi sértés miatt négy évi fegyházbüntetést kapott. Az ítélet ellen az ügyész súlyosbításért, a védő enyhítésért jelentett be felelősséget.

Olcsó tűzifát
mindenneműt, — **vagontételben és kicsinyben** most vásárolhat
Steiner Sándor
tűzelőanyagkereskedésben
Timisoara III., Bulev. Caroli (Munyadi-ut) 50
Telefon 10-12

Revolverező újságíró volt

Cyrano de Bergerac, akit családja kitagadott mert dorbézoló szoknyakergető kochely volt

Ki ne emlékeznék Rostand nagyszerű Cyranojára, a halhatatlan szerelmi dráma hőisére, aki már-már Shakespeare Romeójának babérjait is megtépdeste, ahogy fenkölt alakja megrezdült a rivalda fényében. Mennyi taps és mennyi könny járt ki e nemeslelkű és szerencsétlen nagyorrú ifjunak, amidőn az éjsötétjébe burkolozva a fa mögül elszalvta Roxanenak a nagy vallomást. A nagy vallomást, amely az ő költői lelkéből fakadt, de amelyet Cyrano, vetélytársa álcájában mondott el, nehogy a bájos leány megsejtse, megtudja az ő nagy érzelmeit. Ilyen ember a rostandi nemes de Bergerac, inkább eltemeti szive összes vágyait, sem hogy megkísérelné a szerencsét, ha már Roxane szive másért dobog. Hát nem muszáj sirni, hát nem muszáj zokogni ennyi önfeláldozás, ennyi tiszta idealizmus láttára? Nincs szebb, mint az idealizáló történelmi látás. Sajnos, vannak azonban levéltárak és a levéltárakban okiratok és az okiratok gyakran egészen másról tájékoztatnak, mint a drámairók költői képelete.

Igy megtalálták valahol Párisban idősebb de Bergerac ur végrendeletét, amelyből kiderül, hogy Cyrano ifiur sohasem lehetett gascognei, mert felmenői benszüllött párisiak voltak. Kihámozhatunk azonban a végrendeletből még egyebet is, mást is, amiből kiderül, hogy ifjabb Bergerac a legkevésbé sem volt oly nagy mértékben platonikus, ahogyan azt a drámából következtetnünk kellene. Cyrano jó atyja ugyanis a végrendeletben első helyen közli, hogy háza szőnyegeit, ezüstneműit, sőt még a falakról a képeket és a vendégágyakból a lepedőket is elrabolták, tehát azokat senki ne keresse. De viszont hűségese szolgáit se gyanúsítsa senki, mert ő nagyon jól tudja, hogy ki a tolvaj, csak bizonyos érzelmi és személyi okokból nem akarja az illetőt megnevezni. A végrendelet a XVII. század közepéről datálódik, így nincs különösebb aktualitása.

Bizonyos történészek azonban épp az ilyen témákat kedvelik és azonnal neki-láttak és feldolgozták az egész autentikus anyagot, ami a Bergerac-családra vonatkozik. Megállapították, hogy az öreg Bergeracnak tíz gyermeke volt és éppen a mi kitűnő Cyranonk ludas abban, hogy a nevezett berendezési tárgyaknak, mind lába kelt. Kiderítették azt is, hogy Rostand védenca afajta erkölcsi Missgeburt volt, akikre a szülők azt szokták mondani, — ó bár ne láttad volna meg a napvilágot. Igaz, hogy Cyrano a nagy Gassendinél tanult és nagyon tehetséges is volt, de viszont már korán belekerült Carbon és Casteljalous kapitány társaságába, akik azután tényleg valódi gascogneiek voltak és bámulszatosan rövid idő alatt magukhoz hasonló, dorbézoló, verekedő, korszmázó munkakerülő faragtak belőle. Bátorságát nem illeti gáncs. Megtörtént, párbajra és éjfélig verekedett. Beállt párbajra és éjfélig verekedtek. Beállt a hadseregbe is, majd azt is megunta és elhatározta, hogy író lesz. Irt is egy regényt: Utazás a nap és a hold országába, de az irodalom nem hozott semmit a könyhárra, mindaddig míg rá nem jött, hogy nincsen szebb program, mint puri-

fikálni a közéletet.

Mindenekelőtt tehát nekiruccant a nem tulságosan kedvelt Mazarinnek és Attila Isten ostora cím alatt álnéven hatalmas pamfletet irányzott ellene. Hogy a cikkeknek megvolt a normális eredményük, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy rövidesen már újabb cikkek jelentek meg a miniszterről, ez alkalommal azonban már az volt Cyrano kollega ur véleménye, hogy egy tenger is kevés volna ahhoz, hogy elhordja Mazarin dicsőségét. Bergerac ily módon csakhamar híressé lett és egyéb „erkölcsmogató folyóiratoknak” is lett a szerkesztője mindaddig, míg Arpagon herceget is leszedte a lábáról, aki azután mecénása lett, hogy nemcsak zsaroló, hanem komolyabb irányu műveit is kiadhasssa. Végül is az a bizonyos lezuhant hasáb fa végzett a mesterzsarolóval és vezérverekedővel, aki immár közel háromszáz éve elköltözött az árnyékvilágból.

Elutasították az építőmesterek keresetét mellyel szerzett jogaikat védtek

A helybeli ítélőtábla, mint közigazgatási bíróság tegnap hirdette ki ítéletét Martin András, Bagyánszky János, Götz Károly, Niederkorn Mátyás és Tillich Rezső helybeli építőmesterek ügyében, akik — mint ismeretes — próbaper formájában támadták meg azt a miniszteri határozatot, amely kimondta, hogy az építőmesterek csak más építésszek készített tervei alapján vállalhatnak építkezési munkálatokat. A tegnapi tárgyaláson V e t e r á n y Viktor dr. ügyvéd az építőmesterek képviseletében kifejtette, hogy az építőmesterek évtizedeken keresztül készítettek terveket és azok

Meggyilkoltak egy gyermeket, megölték az anyját, hogy egy lakást kifoszthassanak

Popescu Vasile a doljmegeyi Braslita községből vonattal Craiovára utazott, ahol a törvényszékhez tanuként volt beidézve. Távollétében éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak házába és ott a szekrényeket kezdték fessegetni. A betörők munkájára a gazda felesége felriadt álmából és kétségbeesetten kezdett segítségért kiáltani. A rablók rárohantak a szerencsétlen asszonyra és több késszurással leterítették. Anyjának kiáltásaira a házaspár nyolc éves kislánya is fölébredt, akinek a rablók egyike átvágta a torkát úgy, hogy a gyermek azonnal meghalt. Az eszmélet-

Három kis cselédleány egymás kezét fogva beleugrott a Dunába

Tegnap délben Budapesten a Margithidon hirtelen megakadt a forgalom. A villamosok, autók és a járókelők száza állottak meg. Az emberek lenéztek a Duna habjaiba, ahol három cselédleány vergődött. Szalai Mariska tizennyolc esztendő, Sós Margit huszonegy esztendő és Gyuri Julia tizenhat éves cselédleányok ugrottak bele a Dunába.

Vajjon mit szólna Cyrano de Bergerac, ha egy napra feltámadhatna a sírból és megnézhetné a róla irt darabot? Meghalna a nevetéstől másodszor is, ha halanál is látná, hogy micsoda eszményi csillagképpé nemesültek az ő korhely, szoknyakergető, tolvaj életének örök zürzavarai egy költő regényes képzetében. De lehetséges az is, hogy talán ő is ejtene egy könnyet és azt mondaná, hogy jobb lett volna a tiszta élet és jobb lett volna egy Roxane. Mert a költészet szava, ha igaz és mély, akkor igazabb még a történelemnél is, hiszen szuggesztivebb, erősebb mint a tények. Az igazi költészetet nem lehet leleplezni, mert annak csak egy igazsága van, a benső hiteli szárnyalása. És éppen azért lehetett a valóságos Cyrano akár gyilkos is, Rostand zsenijének az nem árthat, mert a másik csak csont és hamu, de a dráma Cyrano de Bergeracja a költészet és idealizmus halhatatlan, örök valósága. (Flaneur.)

8 olcsó nap

Szovátán

Augusztus 28-tól
szeptember 5-ig
Lei 1210'—

Elsőrendű lakás, kifűnő ellátás zene- és gyógydíjak, borralalók vonattól való beszállítás, a szállodából a vasúthoz való kiszállítási kirándulások, szórakozások, tán stb.

Csak Európa-szelvényfűzetekke

Idejekorán való jelentkezések Déli Hírlap kiadóhivatalában, valamint az összes Európa menetjegyirodákban.

Tímisoarán: a Központi Ban Európa menetjegyiroda, Str. Alba Iulia 9. Telefon 15-15, 15-33. „Bird e v”, Hotel Terminus, ahol felvilágosítások, prospektusok díjtalanul kaphatók.

betértek és imádkoztak, pont tizenkor pedig a Margit-hídra mentek egymás kezét fogva beugrottak a Dunába. A dunai rendőrség motorosánakon azonnal mentésükre indult, aiban csak Sós Margitot tudták kimenteni. A másik két leány belefulladt a vízbe.

Goga Budapesten nyilatkozott a comán Emeltragédiájáról

Goga Oktávián tegnap délután Budapestre érkezett, ahonnan Szegedre akart utazni, hogy megnézze az Ember tragédiájának szabadtéri előadását. Budapesten azonban távirat várta, amely Sinaiaiba hívta, hogy azonnal utazzék oda. Goga budapesti tartózkodása alatt találkozt több magyar íróval és újságíróval, előtt sajnálkozását fejezte ki azon, hogy nem nézhette meg Madách remekműve szegedi előadását. Elmondotta, hogy az ember tragédiájának általa készített fordítása a jövő hónapban megjelenik könyv alakban, az ősz folyamán pedig felül színpadra kerül a bucurestii román Nemzeti Színházban.

Eletveszélyes a közlekedés a buziási Temes-hídon

Városunk és Buziás között a forgalom télen-nyáron — de különösen ez utóbbi időszakban — igen élénk. Naponta száz autók és kocsik teszi meg az utat buziási országúton a Temes-folyón keresztül vezető hid rozoga állapotban már esztendő óta. A járművek csapásban közlekednek rajta és számtalan autótas a hid előtt leszál az autóról gyalog teszi meg az utat a minden pártban bedőléssel fenyegető hidon. vármegye ebben az évben a hidak és szágutak rendbehozására valóban programot dolgozott ki és erre a célra negyven millió leit vett föl a költségvetésbe. Igen üdvös volna, ha a megkezdett buziási uti hidat is megkezdésbe, előtt még valamely autó utasaival egy-egy leszakadó hídról a Temesbe fordul-

Tímegesen felmondtak a kisebbségi vasutasoknak szeptember hónap elsejére

Csak a mult héten örömmel adtunk hírről, hogy Meru a vasuti vezérigazgató ígéretet tett arra, hogy a vasutasokat nem bocsátják el. Most azután megözt a katasztrófális jellegű értesítés, hogy mégis elbocsátják őket. A helyi vasutasok többen már tegnap megkapták a két hetes felmondást, amely közli velük, hogy szeptember elsején megszűnnek a vasut kötelékébe tartozni. Érdekes a felmondás mellett

az, hogy szeptember 17-re van kitűzve ügyükben a másodfoku fegyelmi bírósági tárgyalás. A Magyar Párt bñnsági tagozata, amely a felmondásokról azonnal értesítette a párt országos központját, megbizta Oberst Zoltán dr. ügyvédet, hogy a magyar anyanyelvű vasutasok ügyében felterjesztést intézzen a vasuti igazgatósághoz és kérje a felmondás felfüggesztését legalább is addig, míg a fegyelmi bíróság véglegesen dönt.

Háromezer ember ünnepelte Maniut

Közeleg az idő, amikor a hazugságok és rágalmazások azok fejére szállnak vissza, akik azokat most terjesztik

Fővárosban tegnap a nemzeti párt számos vezetője gyülekezett, hogy résztvegyen a Maniut városi tiszteletére rendezett banketten. Ország valamennyi megyéjéből eljött az ottani nemzeti parasztpárti szervezetek küldöttségei, akik Maniunak üdvözlő feliratokat és koszorukat hoztak. Maniut tegnap egész napon keresztül számos küldöttség kereste föl.

sége Eforiára szólítja, ahol elő kell készíteni a párt mai elnöki tanácsulését. A levélben biztosítja Maniut szeretetéről és változatlan ragaszkodásról, tiltakozását és felháborodását fejezi ki azon, hogy még mindig akadnak sötétlelkületű egyének, akik Maniut, a puritánság és tisztesség, a politikai korrektség mintaképét rágalmakkal és gyanúsításokkal merik illetni.

Közel már az idő — mondja Mihalache levele — amikor a hazugságok és rágalmak azoknak a fejére szállnak vissza, akik azokat terjesztik.

Egyes fővárosi lapok tegnap délután arról irtak, hogy Maniut nem utazik el Eforiára és nem megy oda Vaid a Sándor sem. Ebben az esetben nem állapítja meg az elnöki tanács a nemzeti parasztpárt új programját, hanem csak annak irányvonalait.

A végleges új programot majd a kongresszuson választandó új elnöki tanács fogja letárgyalni, amelyet kiegészítenek a volt Lupu-párt vezető tagjaival is.

Szeptember elsején tartják meg kongresszusukat a párt regáti szervezetei, az országos kongresszust pedig szeptember közepére tűzik ki.

A tegnap esti bankett impozáns keretek között folyt le. A résztvevők száma felülmúlta a háromezret.

Nemcsak a nemzeti parasztpárt volt a banketten képviselve, hanem a többi ellenzéki pártok képviselői is.

Maniut Gyulát számos felköszöntőben ünnepelték. Az egész bankett nagy tünemény volt Maniut mellett.

Menyasszony, aki nem tudta, hogy asszony

Nővére az ő keresztlevelével ment férjhez és a tévedés csak évek után derült ki — Közokirathamítás miatt megindult ellene az eljárás

Hempel Jánosné született Sztárics Annát beidéztek az anyakönyvi hivatalhoz. Negyed órán keresztül beidéztek vele a hivatal vezetője. Mikor a menyasszony kijött a folyosóra, az arca piros volt, akár a főtt rák. Ökleit a két anyukájához szorította és idegesen regette maga elé:

- Jaj, Istenem, rámszakad a világ! Hempelnének van is elég oka kétségbeesni, mert közokirathamítás miatt tárták felelősségre.

Az történet ugyanis, hogy a napokban jelent az anyakönyvi hivatalban a menyasszony, Sztárics Mária. A vőlegényével kötött és bejelentették, hogy házasságot kötnek. Mindjárt be is terjesztették irataikat. Az anyakönyvi hivatalban megnézték az iratokat és összehasonlították azokat az anyakönyvekkel. Amikor Sztárics Mária születési bizonyítványát nézték és beletekintettek a

könyvekbe, legnagyobb meglepetésére kijelentették:

— Hiszen kegyed már férjes!

Sztárics Mária csudálkozva kérdezte: — Már hogyan volnék férjes, amikor még sohasem kötöttem házasságot.

A vőlegény is nagyot nézett és megjegyezte, hogy tévedés lesz a dologban.

— Dehogyan is tévedünk. Itt van. Sztárics Mária 1932 április 10-én házasságot kötött Hempel Jánossal.

— Hempel János a sógorom, — mondotta Sztárics Mária — és a nővéremet, Sztárics Annát vette feleségül, nem engem.

Diktum-faktum: Sztárics Mária és a vőlegényét egyelőre nem irták be a házassalándók közé, amíg a dolog ki nem derül és nem rendeződik.

Megindult a vizsgálat és ennek során beidéztek Hempel Jánosné, Nem kellett sokáig faggatni. Elmondotta, hogy an-

nak idején, amikor Hempel Jánossal jelentkezni ment az anyakönyvi hivatalba, a nővére születési bizonyítványát vitte magával. Az övé ugyanis elveszett és elfelejtett újat váltani, az utolsó pillanatban pedig nem akarta a jelentkezést elhalasztani, amíg megszerzi magának a születési bizonyítványt. Odahaza csak Babucinak hívták, így szólította Hempel János is, aki nem is tudta, hogy mi a tulajdonképpeni neve a menyasszonynak. Így történt, hogy a házasságot megkötötték anélkül, hogy a suskus kiderült volna. Nem is lett volna semmi baj, ha most a nővére nem akarna férjhez menni. Így azonban kipattant a dolog.

Mi lesz most? Hempelné Sztárics Anna ellen közokirathamítás miatt indul meg az eljárás. Ezért törvény elé kerül. Bizonyára figyelembe veszik az enyhítő körülményeket és minimális

büntetésre ítélik, de a törvény betűje parancsolja az elítélését. Aztán szükségessé válik házasságának felbontása, illetve megsemmisítése. Utána aztán újból házasságra lép Hempel Jánossal — feltéve, hogy az nem gondolja meg magát, ami azonban nem valószínű, mert nagyon szereti a feleségét és gyermekük is van, — de ezt a házasságát már saját születési bizonyítványa alapján kötheti meg Sztárics Anna. Csak mindennek megtörténte után léphet házasságra Sztárics Mária is a maga vőlegényével. Annyi bizonyos, hogy a két nővér az eset kipattanása óta nem beszél egymással. (Andorás.)

Levegőbe repült

a legnagyobb francia municiós raktár

Casa-Blancából érkezett jelentés szerint Larrate mellett a francia hadsereg egyik legnagyobb municiós raktára a levegőbe repült. A robbanások egymást követték és egész éjjel tartottak. Óránként körülbelül harminc robbanást számoltak meg. A szerencsétlenségnek számos emberáldozata is van, azonban ezeknek a pontos számát eddig még nem sikerült megállapítani. A nagy katasztrófa részletei még hiányzanak, miután az összes telefon és táviró vezeték elpusztultak és a város a külvilággal csak a rádió útján áll összeköttetésben.

A telekesere

sok volt a belügyminiszternek is

A városi tanács — mint azt megtörtént — egy csomó háztelekeserét határozott el. Olyan telkekről volt szó, amelyek a város külső területein fekszenek és amelyek az érdekeltek a város legjobb fekvésű új utcáiban levő telkekért akarták elcsereélni. Ezeknek a telkeknek az értékbeli különbsége igen nagy és így érthető, hogy a telekesere általános megdöbbenést váltott ki. Az erre vonatkozó városi határozatokat meg is felebbzték. A belügyminiszterium részéről érkezett értesítés szerint a belügyminiszter csak két telkeknek a cseréjét engedélyezte, a többit azonban elutasította. A miniszter döntését a város lakosságának legszélesebb rétegei nagy meglepedéssel fogadják.

A BÉCSI OLASZ KÖVETSEG NAGY JELENTŐSÉGE. A párisi Echo de Paris római tudósítója szerint a bécsi olasz követet vagy Suvich olasz külügyi államtitkár foglalja el, vagy ha ő inkább megmaradna mostani pozíciójában, úgy Grandi jelenlegi londoni olasz nagykövet kerülne Bécsbe különleges megbízatással.

Holnap lejár

a Bécs—budapesti sportvonaton a kollektív utlevéllel való utazás

jelentkezési határideje

Hat lei az egy napi kosztom, de már most rettegek a téltől, amikor fűteni is kellene, panaszoja a hetven esztendő volt postamesternő

Frissen meszelt egy ablakos — fél-szemű — házikó. Fratelia (Ujkisoda), Duca-utca 1. szám. Kolozsvári Vilma hetven esztendő postamesternő lakik benne. Egy szoba, konyha. Havibér 350 lei. Görnyedt, fehérhaju, sántító öreg hölgy fogad. Éppen ebédnél ül. Az utolsó fogásnál tart. Dinnye, amiből — hála a jó termésnek — négyet-ötöt adnak egy leiert. Sietve rakja a nagy tálcára ebédjének maradványait, kiviszi a konyhába, majd visszatérve elhelyezkedik a régimódi ovális polituros asztalka másik oldalán és beszélgetésbe kezdünk.

Amig kiinn járkal, volt időm alaposan szétnézni a kis szobában. Minden sarokban rend, tisztaság. A sötét barna butorok, az aranyrámás tükör, a fényképek és levelezőlapok halmaza nyugalmas, boldog időknél, néma tanui, amikor harminc éven át minden elsején megérkezett a gondtalan megélhetést biztosító fix. Harminc esztendőn keresztül minden hónap elsején.

Igaz, — amint meséli az öreg postamesternő — hogy látott sok vihart is hosszú szolgálati ideje alatt. Azt mondja, hogy

a háboru alatt és az utána következő időkben úgy végeztem mindig munkáját, hogy fél lábbal a börtönben volt,

mert háromféle nemzetiségű katonai osztagot a parancsot és ellenőrizte minden mozdulatát. Volt idő, amikor négy nap és négy éjjel egyfolytában szolgálatban kellett lennie. Téli időben, hidegben, fagyban. Meg is viselte alaposan nemcsak az ideget, de egész fizikumát is, mert olyan súlyos reumát szerzett, hogy alig tud járni.

— Most aztán ide jutottam öregségemre — panaszoja a kiszolgált postamesternő — pedig bizony régen másképp volt. Fájós térdeihez szorított kézzel feláll és a tükör alatt levő kis asztalkáig dőcög, ahonnan egy kártyákkal megrakott üvegtálla tér vissza. Családi fényképek.

Strucctollas kalapu félszázad előtti eleganciával öltözött hölgyeket ábrázol.

Fiatal, gondtalan mosoly szép leány. Önkéntelenül is a mellettem álló, gondoktól és kortól megviselt nőre tekintek. A fénykép és a mostani valóság — megdöbbentő. Észreveszi az öreg néni, hogy mi fordult meg a fejében. Maga is mosolyogva bólint: — Ugye nehezen lehet elhinni? Pedig ez én vagyok. Édesapám Oravitán volt bányakapitány. Már huzza is ki — biztos kézmozdulattal — a tömkelegből azt a levelezőlapot, amely az oravitai bányakapitányság épületét ábrázolja. Ott laktak valamikor. Kirándulási kép. Öregek, fiatalok, gyermekek. Első tekintetre látni lehet, hogy jól szituált társaság ez itt együtt... Hát bizony régen volt — mondja az elárvult postamesternő — majd elhomályosodott szemekkel visszacséppen a valóságba.

— Soha nem gondoltam volna, hogy így maradok. De hát nekünk szerződéses postamestereknek nincs nyugdíjunk. A fizetésből pedig nem lehetett félretenni, csak tisztességesen megélni.

Most a régi holmijaimat adogatom el, abból tengetem életemet. De mi lesz, ha ez is elfogy és kétségbeesett kérdéssel kapaszkodik tekintete az enyémbe. Kezeit előrenyújtja és úgy számlálja el a csuától félig görbült ujjain, hogy a kutyáktól kezdve mindenről és mindenkiről gondoskodnak, csak a kiöregedett, tehetetlen postamesterek érdekében nem történik semmi intézkedés.

Most is elboacsajtották — kérem — egy kolleganómet. Vak apját és szivbajos anyját tartotta el. Mondia meg mi lesz belőlük?

— Még így egyedül csak elkinldöm valahogy. Olcsó az élet, az a szerencse. A mai ebédem is négy leibe van, kenyérel együtt hat. Zöldbab és dinnye. De az a baj, hogy mindennap kell a hat lei, meg egy kis tej is reggelire meg vacsorára. Még a nyarat kihuzom valahogy, de már télre gondolni sem szeretek. Kihez is lehet folyamodni, hogy egy kis fát kapjak? — kérde aggódva a harminc évi nehéz szolgálat és a hetven év sulyától meggyöngyösödött postamesternő, aki már előre retteg a tél gondjaitól, amikor reumájától legyűrve mozdulni sem tud az ágyból... (G. O.)

A magyar kormány léhivatalosa:

Magyarországon megvan a készség a baráti viszony megteremtésére

A félhivatalos Budapesti Hírlap foglalkozik V a i d a Sándor nyilatkozatával, amelyet lapunk más helyén közlünk és bizonyos reflexiókat fűz hozzá. Vaida úgy látszik — írja a lap — őszintén óhajtja, hogy a két ország között barátság jöjjön létre. Mi is óhajtjuk a két ország között a barátságot és a jó szomszédi viszonyt, mert attól függ mindkét állam jövőbeli nyugodt fejlődése. Hogy azonban ez bekövetkezzék, bizonyos tekintetben más atmoszférára van szükség. Vitába száll Vaida egyes kijelentéseivel, majd így folytatja: Teljes tudatában vagyunk annak és esztjük azt az álláspontot, hogy a kisebbségeknek saját érdekükben is meg kell tanulniok az

államnyelvet. Azonban nehéz igazolást találni arra, hogy a román nyelvnek nem teljesen klasszikus tudása, vagy csekély nyelvtani hiba miatt egzisztenciákat tegyenek tönkre. Vaida Sándor jól emlékezhetik arra, hogy 1910-ben Erdélyben a román tanítók közül 150 alig néhány szó tudott magyarul, 171 pedig egyáltalán nem bírta a magyar nyelvet. Pedig a magyar uralom akkor régebb volt, mint a mai román uralom Erdélyben. A Budapesti Hírlap cikkének végén hangsúlyozza újból a magyarság készségét a baráti viszony megteremtésére. Ennek azonban nemcsak szavakban, hanem tettekben kell megnyilatkoznia.

Péter Jánost ünnepelte tegnap a magyar ifjuság

A bánsági Magyar Párt ifjusági szakosztálya tegnap este rendes taggyűlést tartott, amelynek keretében a magyar ifjak nagy szeretettel és lelkesedéssel ünnepték Péter Jánost, az ifjusági szakosztály elnökét, abból az alkalomból, hogy ezen a héten lesz az esküvője. Az ifjuság nevében F o d o r József szeméremi prefektus üdvözölte az elnököt és beszédében rámutatott arra, hogy csak a tiszta keresztény családi élet lehet alapja a házasságnak, amely a faj és a nemzet szempontjából fontos szerepet játszik az emberi életben. Legyen a te családod keresztény magyar mintacsád — mondotta a szónok, —

és sarjadjanak belőle olyan utódok, akik a te magyar munkádat folytassák tovább. A következő szónok P á l l György dr. volt, aki a bánsági pártvezetőség nevében üdvözölte Péter Jánost, mint a pártvezetőség tagját és az ifjuság szakosztály elnökét. Példaképpen állította őt oda a magyar ifjuság elé, mint aki nem esett kétségbe, amikor munkanélküli volt, hanem lement a fővárosba és kitartásával annyira le tudta küzdeni munkanélküliségét, hogy családot képes alapítani. Péter János megatottan mondott köszönetet azért a szeretetért és ragaszkodásért, amellyel a magyar ifjak körülveszik.

Repülők borzalmas szerencsétlensége a főváros közelében

Fővárosi jelentés szerint kedden délután a piperai repülőtér közelében borzalmas repülőszerencsétlenség történt. O p r i s a n főhadnagy, aki a román légi flotta egyik legképzettebb pilótája volt, a délutáni órákban fölszállt az egyik gépen, amely a brasovi I. A. R. gyár készítménye volt. Oprisan főhadnagy a főváros fölött több kört írt le, majd akrobata mutatványokat végzett. Közben eddig megfelfedhetetlen módon elvesztette

a gép fölött az uralmat és azzal együtt a főváros külső területén egy mezőre zuhant. A repülőgép szilánkokká törött és a romok alól borzalmasan véres állapotban, összetört tagokkal húzták ki az odasiető emberek Oprisan főhadnagyot. A szerencsétlen pilóta akkor még élt, mielőtt azonban kórházba szállíthatták volna, kilehelte lelkét. Szerencsétlen vége szedés körökben nagy meglepetést keltett.

CAPITOL nyári mozi

Augusztus 14-től kezdve

A benyomásteltő és megható németül beszélő dráma:

Anna és Erzsébet

A főszerepekben:

Dorothea Wieck Hertha Thiele

Rendezte: FRABK WYSBAR

Kiegészítésül:

Journal és Mickey Moiese

Az előadások kezdete a Capitol nyári moziban: 8 és 10 órakor

Apácajelöltek fogadalma és beöltöztetése

Ma, Nagyboldogasszony napján a negyedik kerületi zárdatemplomban Notre Dame iskolánévérek rendjébe ünnepélyes egyházi szertartás keretében következő apácajelölteket öltöztetik: Zagyva Aranka, Schmidtberger József, Bartelme Katalin, Fritz Borbála, Kugy Éva, Kessel Katalin, Haubelt Anna, Zpancsics Ida, Tóth Piroksa és Zén Erzsébet. Vasárnap, augusztus 19-én ugyancsak a negyedik kerületi zárdatemplomban ünnepélyes fogadalmi tesznek a következő apácajelölte: Stöckl Mária, Roszmayer Konstancia, Both Margit, Skrabatovics Erzsébet, Rädermacher Blanka, Kohn Leonárd, Fritz Gonzága, Kolman Adalberta, Haubelt Gizela, Karl Hermangöld, Tur Eszter, Paul Mária, Smily Teréz, Havát Mária, Schlee Mária, Falud Már Erli Ilona, Madara Leonóra és Elwein Mária.

A nyugdíjkönyvek számfeljtésének legújabb rendje

Az elmúlt héten Vasiliu Péter pénzügyigazgató — mint megirtuk — úgy határozott, hogy a pénzügyigazgatószék nyugdíjosztálya egész hónapban résztül végezze a nyugdíjkönyvecsk számfeljtését. Ez a rendelkezés azonban hátráltatta a nyugdíjosztályt a hivatalos ügyek elintézésében és ezért a pénzügyigazgató, a nyugdíjosztály főnökének előterjesztésére megváltoztatta a rendszert és a nyugdíjkönyvecsk számfeljtését csak a kora délelőtti órák engedélyezte. A nyugdíjkönyveket ezután minden munkanapon délelőtti nyolc és tíz óra között likvidálják. A számfeljtett könyvekre a nyugdíjat csak a kiutalásra meghatározott napokon zetik ki, abban a sorrendben, ahogy azt havonta megállapítják. A pénzügyigazgató nemcsak a nyugdíjkönyvecsk számfeljtését akarja a nyugdíjasok megkönnyíteni, hanem a kifizetést is ezért a nyugdíjak kifizetésénél többet zető pénztárt fog felállítani.

HIREK

A legeslegöregebb

Aga százötvenhat éves volt. A szuszuzsonnyolc éves. Egy medjidie százharminc éves korában halt meg. És így tovább. Az újságok általában licitálnak az öreg-öreg emberek között. Mindennapra felfedeznek embert, akinek éve száma meghaladja az életét. Irnak nemcsak olyanokról, akik, vagy akik a közelmúltban haláltak, hanem visszamennek két-háromszáz évvel ezelőre, amikor arról van szó, hogy emberek egymáson, hogy lefőzzék egymást, melyik felez föl olyan embert, mertek és felsorolhatunk kívül kívül.

És hallgasson ide a világ. Irnak legeslegöregebb vén emberről. Külső esége lapunknak a többi újság leírásán az, hogy ez a tisztes Mathuzszámsunkban született és halt meg. Péter volt a neve ennek az öreg embernek és nemcsak ránk maradt legendának róla, hanem hiteles írások is. Péter esztendő volt. 1539-ben született és 1724-ben halt meg. Aki csak ki akar számolni, könnyen rájöhet, hogy Mathuzszámsunkban született és halt meg a bolygón Czártán Péter. Mert Péter bolygott. Mindvégig egészséges és jó vándormadár természetű volt. Azonban a Bánság megyéin nem volt. Különösen nem azóta, hogy elmúlt száz év. Minden évben hazatért két-háromnapra ebbe a városba. Azt mondom tudja, hogy mikor szólítja el az őshöz és akkor idehaza akar lenni, de a halál is közel szülővárosához.

És azelőtt, amikor még a százötvenötödik évében tavasszal elment megint, de már Rékásról visszajött. Mondta, éri a végét közeledni. Ez azonban csak őszkor köszöntött be. Péter szájában arról beszélt, örül, hogy az új bort. A bort nagyon szerette. Péter első évében is járt naponta korcsolyázni tőle, mintha fél akót vett volna. Péter kártyázott a szásznyolc éves Czártán Péter életét, kár, hogy Péter életét nem öröközték meg.

Kolum Bácsi.

DÉLI HIRLAP LEGKÖZELEBBI
A mai ünnepnapra való tekintettel a mai reggel a rendes időben jelenik meg. A holnap reggel elmaradó lapunk olvasóinkat ma azzal kárpótoljuk, hogy oldallal nagyobb terjedelmű lakunk a kezükbe.

Megállapították a király párisi tartózkodásának programját. Barthou külügyminiszter romániai látogatásának alkalmával tolmácsolta a király román kormány hivatalos meghívására vonatkozó programot már megállapították és a n. u. Dinu párisi román követet bízta a miniszterelnökkel együtt tárgyaláson, hogy a programhoz kikérje a király jóváhagyását. Ez megtörtént a király október első napjaiban a francia fővárosba. Ez lesz első látogatása a francia fővárosba.

Mihály nagyvajda hazaérkezett. Mihály nagyvajda, aki több hétig Olaszországban tartózkodott anyjánál, Helena nagyvárnőnél, hazaérkezett. A nagyvajda Székelyudvarhelyre látogatott a királyt, majd autón a fővárosba utazott.

A spanyol királyi halálos autóbaleset. A spanyol exkirály egyik fia, Gonzalo infáns Cortina d'Ampezzo közelében autóbaleset áldozata lett. A szerencsétlenül járt táviratilag értesítették a spanyol királyt, aki azonnal hozzá szökött. Így fia az ő karjában halt meg. A király haláláról csak azután értesítették, hogy volt királynő. Gonzalo infáns temetőschachban megy végbe.

Örökbe akarja adni kis gyermekét egy fiatal anya mert nyomorúsága megfosztja az örömtől hogy a szülői szeretetet élvezhesse

Apró termetű fiatal nő lépett be szerényen a szerkesztőségbe. Alig hallható, csendes hangon mondta:

— Szerkesztő ur, kérem, tessék megírni, hogy nagy a szegénységem és szeretném az egyik gyermekemet örökbe adni.

Hihetetlenül néztünk rája. Hiszen maga is gyermek még. Iskoláslány a kinézése. Megkérdezzük, hány éves.

— Husz leszek, — hangzik a válasz.

Aztán kiderül, hogy valóban van két gyermeke. Két kislány, az egyik három és fél éves, a másik öt hónapos. Egy pincér volt a vőlegénye. Attól való a két gyermek. A pincér két hónap előtt meghalt és sohasem válthatja már be házassági ígéretét. A lányanya, akinek Major Erzsébet a neve és a harmadik kerületi Vasici-utcában (Kaszáló-sor) a 12. szám alatt lakik, gyári munkásnő volt, de amikor második gyermeke született kimaradt a munkából és azóta sem tud alkalmazást kapni. Az édesanyjánál van

jelenleg, akinek rajta kívül még hat gondozásra szoruló gyermeke van.

Az öt hónapos kislányka nagyon szép, nagyon kedves és nagyon szeretetreméltó. Az anyának a szive majd megszakad arra a gondolatra, hogy ettől a csöppségtől meg kell válnia. De nem tehet másképpen. Nem tudja eltartani és nem tud a gyermek miatt munkába menni. Az anyja eleget küzd, hogy hat másik gyermekét táplálja, most legidősebb leányát, öt, a hajadonanyát két apróságával egyetemben szintén el kell tartania. Nem bírja már. Schogysem bírja. Ez a leányanya is dolgozni akar, hozzá akar járulni a háztartáshoz. Vegye valaki örökbe csöppnyi leányát. Ezt akarja. Ezt kéri.

Aki magához venné ezt a kicsinyke gyermeket, aki szülői szeretetben kívánja részesíteni, az keresse fel akár személyesen, akár levélben. Örökbe halás lesz annak, aki gyermekét magához fogadja.

— A kisebbségi újságírók nyári ünnepe.

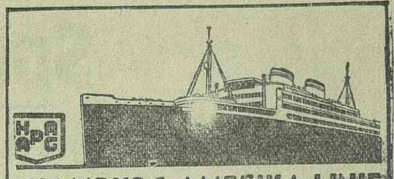
A kisebbségi újságírók szombaton, augusztus 18-án rendezik meg nyári ünnepeiket a Pacsirtamező-vendéglőben. Az előkészületekből máris látható, hogy ez az ünnepély a nyári idény legsikerültebb mulatsága lesz. A nyári mulatságot szombaton délután öt órakor nagy gyermekünnepély nyitja meg. Lesz gyermekakabaré, bábszínház és tombola. A felnőttek számára a tulajdonképpeni mulatság este kezdődik. A fényesen kivilágított kertben a nőgyógyászok sátraiban szép asszonyok és leányok frissítőket és egyéb jókat árusítanak. Táncverseny, tombola, léggömbverseny, sztratoszférepülés és egyéb meglepetés várja a közönséget. A Pacsirtamező téli helyiségében bárt állítanak föl. A közönség nagy érdeklődéssel várja a kisebbségi újságírók szombati nyári mulatságát.

— Nyári szünet a hadbírószágon. A hadbírószágon tegnap kezdődött meg a nyári szünet, amely szeptember negyedikéig tart. Ezen idő alatt a hadbírószági tárgyalások szünetelnek.

— Mihály nagyvajda a pilótaiskolában.

Mihály nagyvajda az ősszel beiratkozik az aviatikai kiképző iskolába. A nagyvajda egyelőre azonban csak elméleti kiképzést nyer.

— A fogház könyvelőjének hirtelen halála. Tragikus hirtelenséggel dőlt ki az élők sorából Grivei Nicolae, a helybeli fogház könyvelője. A negyvenkilenc éves férfi délután arról panaszkodott feleségének, hogy rosszul érzi magát és arra kérte, hogy készítsen fürdőt neki. Fürdés után Grivei Nicolae lepihent, de alig feküdt néhány percig heves rosszullét fogta el és pillanatok alatt meghalt. A könyvelőnek a fogházban levő lakásában nyomban megjelent Selariu János fogházigazgató és orvost is hívtak, de az már csak a beállott halált állapíthatta meg. Az elhunyt szorgalmas tisztviselő volt, aki nagy tiszteletnek örvendett. Halálát övegve, leányai, szülei, testvére és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése a fogházban levő lakásból, ma, szerdán délután két órakor megy végbe.

HAMBURG-AMERIKA LINE

Északamerikába, Délamerikába és Közép-amerikába utazók előszeretettel a HAMBURG-AMERIKA LINE elsőrangú hajóösszetettéseit veszik igénybe. Gyorsjárata, kifűnő hajók. Pontos menetrend. Mindennemű kellemesítéssel és utmutatóval szolgál a HAMBURG-AMERIKA LINE S. A. R., Ithi-soara 1., Strada Mercy 2. Képviseletek az egész országban.

Tótok kongresszusa a Bácskában. A jugoszláviai tótok Bácspetrovácön kongresszust tartottak, amelyen a belgrádi kormány, a belgrádi csehszlovák követség és a szkupstina is képviseltette magát. Az ünnepi beszédet Hulik Jankó dr., a szlovák Matica elnöke tartotta. Hódoló táviratokat küldtek Sándor jugoszláv királyhoz és Massaryk csehszlovák köztársasági elnökhöz. Csajagh Jan előadást tartott a nemrég elhunyt bácspetrováci születésű Kvacsh Jan pozsonyi egyetemi tanárról.

— Itéletidő Belgrád fölött. Belgrád fölött tegnap délután három órakor valóságos itéletidő vonult végig. Hatalmas vihar keletkezett, mely óriási károkat okozott. Sok ház tetőzetét levitte és egyes utvonalakon a fákat gyökereitől kitépte. Időnkint a szerb főváros teljes sötéttségbe borult. A forgalom teljesen megakadt.

— Elismerő levél. A Püspök Gyógyfürdő Igazgatóságának Baile Episcopesti, Langa Oradea. Évtizedek óta küldöm reumás beteget nagybecsű vezetése alatt álló fürdőjükkbe, a gyógyeredménnyel mindég meg voltam elégedve. De idén a legnagyobb elismerésemnek adok kifejezést, midőn két ideg-reumás betegem az újonnan berendezett, meleg thermális iszapfürdő párhuzamát után teljesen meggyógyulva került haza. S hogy elismerésemnek hathatós jelét adjam, személyesen is felkerestem ezen hígének elvek alapján épült csempézett iszapkád fürdőket, továbbá az izasztó és pakoló termeket, melyek a legnagyobb tetszésemet és azon meggyőződésemet váltották ki, hogy az izületi izom és egyéb csúszos betegségek kezelése feltétlen sikeres gyógyeredménnyel jár, s felveszi a versenyt a leg-híresebb külföldi iszapfürdőkkel. Kiváló tisztelem és nagyra becsülésem kifejezésével Werner Miklós dr., hatósági orvos.

* Szkarabeusz bűnügy. Amerikai detektív és kalandor regény az Atheneum kitűnő új sorozatában, mint a sorozat 9-ik kötete. (A sárga detektív. Rejtélyes könyv, 70.000 tanu. Jelige: Gyilkosság, Két bálvány, A Greene-gyilkosság, Haj-sza a detektív után, Urileány nem gyilkol.) A detektív- és kalandorregények színe-java egyenként 28 lei minden könyvkereskedésben.

— Nagybaldogasszony ünnepét üli ma a kereszténység, Jézus Krisztus Anyjának menyemenetelét, a Mária-ünnepét legnagyobbikkát. A mai egyházi ünnepet — amelyen a hivatalokban szünet van — a naptárban piros betű jelzi. Délelőtt az összes templomokban ünnepi nagymiséket tartanak, délután pedig Mária-ve-csernyéket.

— 23.000 dinárt találtak a halott koldusnál. Belgrádból jelentik: Karlovci közelében egy koldust találtak holtan. Amikor ruháit átkutatták, belésébe bevarrva 23.000 dinárt találtak.

— Nagylelkű végrendelet. Néhai Kallner Ferenc, a Resica-művek elhunyt főfelügyelője, aki tevékeny tagja volt a resitai egyháztanácsnak, resitai házáat, amelyet követeitől halála előtt építtetett, végrendeletileg az egyházközségre hagyta. Az elhunyt főtisztviselő csupán azt kötötte ki, hogy a házban adjanak otthont a Charitas-nővéreknek.

Péntek estig

jelentkezhettek a Bécs—budapesti sportvonaton való utazásra

kollektív utlevéllel

Bécsbe és vissza — — — — — 2190— lei

Budapestre és vissza — — — — — 1100— lei

Csak állampolgársági bizonyítvány, személyazonosságai igazolvány (férfiaknak katonai bizonyítvány) és 3 fénykép kell.

Indulás aug. 21. / Visszaérkezés aug. 29.

Jelentkezés Déli Hírlap kiadóhivatalában

— **Közvetlen összeköttetés Románia és Oroszország között.** A román és orosz külügyi képviselők megállapították, hogy a két ország között négy határátlépési hely lesz és pedig Tighina, Hotin, Soroca és Cetatea Alba.

— **Súlyos csapás érte Arató Andort,** a Krassói Lapok felelős szerkesztőjét, aki egyben a lugoji katolikus templom kántora is. Zoltán nevű fia, aki a Targul-Sacuesc (kézdivásárhelyi) katolikus tanítóképződe gyakorló iskolájának volt tanítója, életének huszonharmadik évében hosszas szenvedés után elhunyt.

— **Adomány.** N. H. Schneider József száz százalékos hadirokkant részére, aki a legnagyobb nyomorban van, száz leit adományozott.

Utazás, hétfélig kirándulás
fényképezőgép nélkül csak fél élvezet. Megbízható kamerák már 400 leitől

Rectánál
I., Str. Vas, Alexandri (Hunyadi-u.) 3
Élőhívás, másolás 6 órán belül

— **Villamosszékbe ültettek Newyorkban egy háromgyermekes családját.** Newyorkból jelentik: A Sing-Sing fegyházban tizenöt hónapos fogság után tegnap kivégezték Anna Antonio háromgyermekes családját, aki férjét meggyilkolta. Az asszony kivégzése után végrehajtották a halálos ítéletet Saetty és Ferani nevelőtestvérsain is.

SCHNUR PÁL
IPARMŰVÉSZ
Szobafestő és mázó vállalat
TIMIȘOARA I.,
PIAȚA SFT. GHEORGHE (SZENT-GYÖRGY-TÉR) 4. SZ.

* **Beiratások a timisoarai (temesvári) piarista liceumban a II—VII. osztályu tanuló részére** augusztus 25—31 között lesznek, hétköznapokon reggel 9—12 óra között. Ugyancsak augusztus 25—31 között kell jelentkezni a bakalaureátusi vizsgára a régi jelölteknek. A javító és pótvizsgálatok szeptember elején reggel 8 órakor kezdődnek az írásbelivel, míg 3-án 8 órakor szóbeli vizsgák lesznek. Az első osztályosok felvételi vizsgálata szeptember 4-én reggel 8 órai kezdettel lesz, míg az első osztály beirattása szeptember 5-én történik. Ugyanezen a napon fognak beiratkozni az V. felvételi vizsga jelöltjei és a javítóvizsgán átment VII. osztályu tanulók a bakalaureátusi vizsgára. Az V. oszt. felvételi írásbelije 7-én, szóbelije valószínűleg 10-én lesz. Szeptember 14-én 9 órakor lesz a Veni Sancte és utána az év megnyitása, míg 15-én reggel 8 órakor rendes tanítás.

A „**Szekely-Seiters**” gyógy- és ásványborvíz a legaválóbb gyógyvíz: **vese, tüdő, epekö, gyomorégés és gége bántalmak** ellen, nem azért olcsóbb majdnem mint a szódavíz — jöllehet 480 km távolságról érkezik — vagy mintha talán értéktelebb volna a többi ásványvízeknél, hanem azért, mert a forrás kezelése arra törekszik, hogy ezen kiváló és csodálatosan jóhatású ásványvizet mindenki élvezhesse. Elsőrangú az emésztési zavarok eloszlására is. Kapható minden fűszerüzletben. Egy liter ára 16 lei s az üvegeért 5 lei visszatér. Megrendelhető a „**Szekely-Seiters**” fő-**lerakatnál** is: Piața Traian 2. Telefon 189.

* **Senki földje.** Guido da Verona az új olasz irodalom egyik legkiemelkedőbb alakja. Forró levegőjű, nagy feszültséggel, liuktető menettel, mégis mélyenjáró, kitűnő regényei közül a „Senki földje” a legérdekesebb, legértékesebb, 200 oldalon, diszes vászonkötésben, a korábbi 228 lei helyett, most 54 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje az Athenaeum sorozatos jegyzékét.

Közgazdaság

A bányási ipart a fővárosi mintavásár rendező bizottságában Totisz Rezső belga konzul képviseli

A megyei prefekturán — miként megírtuk — hétfőn délután fontos tanácskozás volt, amelyen Nistor Dimitrie prefektus, Jonescu Aurel a kereskedelmi és iparkamara elnöke, Conciatu Jancu a kamara főtitkára, Totisz Rezső a gyáripárosok szövetségének elnöke, G a z d a József az ipari szindikátus főtitkára és számos gyárigazgató vett részt. Timisoara (Temesvár) iparának reprezentánsai a bányási ipar-
nak a szeptember hatodikán Bucuresti-

ben kezdődő mintavásáron való részvételét beszélték meg. Ugy határoztak, hogy kérni fogják Totisz Rezsőnek a rendezőbizottságba való felvételét. Egyben meghatározták az augusztus 18-ra tervezett értekezlet programját is. Az értekezletre az összes gyárosokat meghívják, de részt vesznek azon a bányási megyék prefektusai és Popescu Cesar a fővárosi mintavásár kormánybiztosa is.

Román-lengyel árucserre intenzívebbé tételéről tanácskoztak Varsóban

Manolescu-Strunga földművelésügyi alminiszter, aki napok óta a lengyel fővárosban tartózkodik, tegnap Cadere Viktor varsói román követ kíséretében meglátogatta Gdenia kikötőt. A látogatásnál ott volt Rafinszky lengyel földművelésügyi miniszter is. Manolescu-Strunga és Rafinszky megállapodtak arra nézve, hogy Gdeniában intézetet létesítenek annak a tanulmányozására, hogy milyen romániai termékek lengyel-

országi importja mutatkozik legcélszerűbbnek. Manolescu-Strunga azután el látogatott Danzigba is, ahol a román árúk számára a tranzit lehetőségeket tanulmányozta. Visszatérve Varsóba részt vett a lengyel-román kereskedelmi kamara ülésén, amelyen az összes felszólaló hangoztatták a lengyel-román árucserre intenzívebbé tételének szükségességét

A gyenge amerikai termés. Az amerikai földművelésügyi minisztérium jelentése szerint az Egyesült Államok ez évi buzatermése négyszáz millió bushel a tavalyi ötszáz millió bushellel szemben. A kukoricatermés ezerhatszáz millió bushel, tavaly pedig kétezerháromszáz millió bushel volt.

Tárgyalások az új kollektív szerződések körül. Városunkban egy hónap előtt — miként megírtuk, — az egyes vállalatoknál a munkaadók és a munkások között bérkonfliktus támadt, amely több helyen sztrájkra vezetett. A bérkonfliktusok nagy részét a helybeli kerületi munkaügyi felügyelőség azonban már elsimította. Legutóbb a helybeli keztygyárban ért véget a munkások sztrájkja, ahol nyolc százalékos bércsökkenéssel megegyezés jött létre a munkaadók és munkások között. A cserépkályha munkások huszonöt százalékos béremelést kértek. A tárgyalások még folynak.

Száz milliós kölcsön gabonavásárlásra. A minisztertanács felhatalmazta a földművelésügyi minisztériumot, hogy a Mezőgazdasági Hitelintézettől száz millió lei kölcsönt vegyen fel további gabonavásárlási célokra.

Előadások az építkezésről a lipcei mintavásáron. A lipcei őszi nemzetközi vásáron augusztus 27-én építésszek részére tudományos előadások sorozata kezdődik, amelyeken a lakó és telepes építésszek legfontosabb építkezési anyagairól tartanak előadásokat. Augusztus 28-án az építkezési munkálatok megtekintésére utazást rendeznek, amely szakkörökben nagy érdeklődésre tarthat számot. Több telepítési munkát, utépítést és hidépítést fognak megtekinteni. Az előadások részvételi díja 1.50 márka, míg az utazáson 3.50 márka lefizetése ellenében lehet résztvenni. Részvételi jegyekért a lipcei nemzetközi mintavásár vezetőségéhez (Leipzig C. 1. Markt 4) kell fordulni.

A belföldi kölcsön előkészítése folyik a pénzügyminisztériumban. bankkörökben úgy nyilatkoztak, hogy a lenegi idő nem alkalmas ennek a kölcsönnek a kibocsátására, a kormány meg bocsátja azt jegyzésre. A pénzügyminiszter a napokban nyilatkozik a kölcsön felel.

Bankszünet. A kormány rendeletében a mai ünnepen a bankok és a zárva tartanak.

Román-lengyel-svéd vasuti értekezlet. Varsóban a jövő héten román-lengyel vasuti értekezlet lesz. Az értekezletre román ország vasutainak képviselői is gyűlnek az áruforgalom emelésének segéte vasutopolitikai szempontból. Val, hogy egymás áru számára kedvező tarifátételeket fognak megállapítani nyosra veszik, hogy ennek a vasuti renciának határozományaiban nagyban járulnak majd a három ország között importjának és exportjának emelésé-

Renoválják a Milleniumi templom második kerületi plébániatemplomnévű ségessé vált a tetőzet kicserélése. A választási munkálat ügyében a legutóbb háztanácsi ülésen döntöttek, amikor plom tetőzetének bádoggal való munkálataival egyhangulag Székely vállalkozót bízták meg. A tetőzet reny 296.000 leibe kerül. A munkálatokat kezdik meg.

Tegnap megszűnt Lugojon az önkormányzati kamara. A kereskedelmi kamarák számának csökkentésére vonatkozó törvény alapján a lugoji kereskedelmi iparkamara is megszűnt olyképpen, timisoarai (temesvári) kereskedelmi iparkamara fiókja lett. A törvény által helybeli kereskedelmi és iparkamara sége tegnap Lugojra utazott, ahol a tén az átadás. Lugojon ezúttal csak rendeltség működik, amely a helybeli kereskedelmi és iparkamara alá tartozik.

Finom sollingeni acélárúk, horozóliók, hajvágógépek és zsebkések nyösen vásárolható.

TEJNOR FERENC és TÁRSASÁGA
köszörszűnél
Timișoara II., Piața Traian (Kossuth) Telefon 5-61

Árlejtés iskoláépület renoválására. A községi elemi iskola épületének a lási munkálataira a temesmegyei iskolaárlejtés irt ki. A munkálatokat az augusztus 31-én délelőtt 11 órakor a megye laszék helyiségében megtartandó árlejtés adják ki.

Amerikában maximálják a kenyér Az amerikai kormány elhatározta, hogy a kenyér és a gabona árát maximálisan szabja meg. A kormány a szükségben levő farmerek javára nagy gelyakciót indítanak. Erre a célra h amerikai bank a kormánynak egy dollárnyi kölcsönt ajánlott föl.

A kikötőmunkások munkabíróságára rületi munkaügyi felügyelőséghez mezzett meg a munkaügyi miniszter lete, amellyel életre hívja azt a bizottságot, amely a munkaadók és munkások közötti konfliktusok elhárítására szolgál. A kikötőmunkások kiküldöttjéből, valamint a munkaadók és munkások közötti konfliktusok elhárítására szolgál. A kikötőmunkások kiküldöttjéből, valamint a munkaadók és munkások közötti konfliktusok elhárítására szolgál.

Változatlan a helyzet a bányási piac Tengeriben és zaban továbbra is kielégítő kereslet mutatkozik. Ezzel ben feltűnően kevés kínálat van bányászati árukon. A kormány intervenciósi buzabevételével a városi magánkereskedelemben buza árfolyama csökken. A piaci árak változók: 77—78 kilós torontáli buza 390—400 lei, 77—78 kilós torontáli buza 405—410 lei, tengeri 250—255 lei, z 225 lei. Az árpa ára 235 lei, a lenes 240 lei, a takarmánylisztért 240—250 lei, a kismalmi liszt 30/70-tesztes 240—245 lei.

Ihász—Fekete szintársulat

Szabadtéri előadások
Nyári színház a sörgyár udvarában

Szerdán este 9 órakor: **Ember a hid alatt** Ihász Klári felléptével

Csütörtökön este 9 órakor: **Dubarry**

Péntek este 9 órakor: **Nyitott ablak** Egységes 20 leies helyárrakkal

Szombat este 9 órakor: **Csodák éjszakája** Fekete Mihály felléptével Premier!

Vasárnap d. u. 6 órakor: **Marica grófnő** Egységes 20 leies helyárrakkal

Vasárnap este 9 órakor: **Csodák éjszakája** Fekete Mihály felléptével

Hétfő este 9 órakor: **Zsindelyezik a kaszárnya tetejét** Zsidó legenda 3 felv. Irta: Fekete Mihály és Szabó Imre

Előadás után villamos vasut
Helyárak: 40, 30 és 20 lei

RÁDIO

11.15: Lemezek. Strassburg. Este 9.30: Szimfonikus hangverseny. 11: Szórakoztató zene. Stockholm. Este 9: Gitár-trió. 10.15: Tánczene Budapestről. 11: Tánczene Stockholmól. 11.40: Tánczene Londonból. Varsó. 1: Szimfonikus zenekar. 2: Könnyű zene. 6.10: Lengyel hangverseny. 9.12: Könnyű lemezek. 11.15: Vidám zene. 12: Táncclemezek.

Csütörtök, augusztus 16. Bucuresti lapzártaig nem érkezett meg. Budapest. 7.45: Torna. 10.45: Hírek. 11: Felolvasás. 1: Időjárás, majd szimfonikus zenekar. 1.30: Hírek. 2.20: Időjárás, utána Révész László zongorázik, majd Csighy Ella énekel. 3.40: Hírek. 5: Párisból Tokióig, ifjúsági előadás. 5.45: Időjárás, hírek. 6: A huszonötödik, elbeszélés. 6.30: Cigánymuzsika. 7.30: Munkás félóra. 8: Hegedűjáték zongorakísérettel. 8.45: Kültügyi negyedóra. 9: Mocsányi és Lakos zenehumoristák előadása. 9.45: Hírek. 10.10: Hanglemezek. 11: Időjárás, majd operaházi zenekar. 12.30: Jazz-zene. Bécs. 3.10: Művészlemezek. 5.30: Zongorajáték. 10.45: Hegedűkettős. 11.50: Zenekar. Belgrád. 12: Lemezek. 1: Szalonnégyes. 9: Szimfonikus zenekar. 11: Táncclemezek. 12.30: Vendéglői zene. Berlin. Este 11.50:

Kamarazenekar. Éjfél után 1: Szórakoztató zene. Milánó. 6.10: Táncclemezek. 9.45: Operaközvetítés. Róma. 6: Hegedűművész hangversenye. 9.10: Lemezek. 9.45: Hangverseny. Strassburg. 6.10: Táncclemezek. 9.45: Operaközvetítés. Prága. 12: Szalonzene. 6.40: Lemezek. 10: Rádiózenekar. 11.15: Szalonzene. Stockholm. Este 10: Rádiózenekar. Varsó. 1: Revüdalok lemezek. 2.20: Szimfonikus lemezek. 5: Könnyű zene. 6.15: Hangverseny. 9.12: Könnyű lemezek. 10.12: Hegedű- és zongoraművész hangversenye. 11.15: Tánczene.

Péntek, augusztus 17. Bucuresti műsor lapzártaig nem érkezett meg. Budapest. 7.45: Torna. 10.45: Hírek. 11: Felolvasás. 1: Időjárás, majd balalajka zenekar. 1.30: Hírek. 2.20: Időjárás, majd cigánymuzsika. 3.40: Hírek. 4.30: Diákkfélóra. 5: Háztartási tanácsok, Vizváry Mariska előadása. 5.45: Időjárás, hírek. 6: Hanglemezek. 6.45: Emlekezés Benedek Elekre, Szentimrey Jenő előadása. 7.15: Sportközlemények. 7.30: Szalonzene. 8.30: Báró Szentkeresztthyé Nyegre Rózi verseket mond. 9: Hangverseny. 10.30: Hírek, időjárás. 10.50: Jazz-zene. 11.35: Hegedűjáték zongorakísérettel. 12.15: Cigánymuzsika. Bécs. 5.50: Opera-

lemezek. 11: Hangverseny. 12.40: Zenekar Belgrád. 12: Szalonnégyes. 7.30: Dal- és áriaest. 9: Lemezek. 12.10: Táncclemezek Milánó. 6.10: Hangverseny. 9.45: Szimfonikus hangverseny. Róma. 6.10: Kamarazene. 9.10: Lemezek. 9.45: Operett. Prága. 1.30: Szalonzene. 2.30: Lemezek. 4.15: Rádiózenekar. 11.15: Lemezek. Strassburg. 7.30: Hangverseny. 8.45: Lemezek. 9.30: Nagy hangversenyt. Stuttgart. Este 8: Vidám zene. 11.20: Szórakoztató zene. Éjfél után 1: Hangverseny. Stockholm. 7.15: Lemezek. 9: Rádiózenekar. 11: Szórakoztató zene. Varsó. 1.10: Könnyű zene. 2: Szólisták lemezei. 6.30: Mezzoszoprán ének. 7.15: Organaművész játéka. 8.15: Táncclemezek. 9.12: Szimfonikus zenekar zongoraművész játékaival. 11.15: Tánczene. Zágráb. Este 9.45: Modern zongoraművek. 10.45: Lemezek. 11.15: Tánczenekar.

Mozi

Szerda, augusztus 15 és csütörtök augusztus 16.

Apollo-mozi: A nagy főnyeremény.
Capitol-mozi: Anna és Erzsébet.

Suela, a cartagenai leány

Írta: KUBÁN ENDRE

...ottak, el kellett jutniuk az első csók után sok csók követke-

...elt Consuela két férfi között. ...fogta el a lelkiismereti furdan- ...enkor azzal mentegette magát ...előtt, hogy az egésztől nem te- ...mit. Gondolta azt is, hogy ennek ...lesz, mirehogy meglesz az eskü- ...redicovall.

...nkor azonban Frederico közölt ...ogy az esküvő kitűzött napja kö- ...megrémtűt.

...aj, — mondotta — az bajos lesz ...nem vagyok készen a kelengyém-

...ábirta Fredericot, hogy az eskü- ...tlasszák el egy hónappal. Gondol- ...gy közben majd csak adódik vala- ...s megoldás. Nem tudta magát el- ...ozni, hogy véglegesen melyik férfi ...döntsön és valami csodára várt.

...soda azonban nem következett be ...nsuela tovább élte a hazugsággal ...tetet völegénye és a torreador kö-

...nagyanyja gyanakodva nézett reá. ...hogy is vigyázott, hogy Fernando ...kai látogatásai titokban maradjá- ...az öregasszony a vénék éber alvása ...keztében egyszer mégis csak rá- ...a dologra. Leselkedett unokája ...és megtudta az egész dolgot. Meg- ...a jó nagyanya és biztosra vette, ...ennek a dolognak véres leszámolás ...a vége.

...nga Consuela is gondolt már arra, ...mi lesz, ha a két férfi egyszer csak ...be találja egymást az ő ablaka ...Ugyis véletlen volt, hogy ez eddig ...nem történt meg.

...ederico csendes, higgadt, megfon- ...tember volt, azonban a leány tudta ...hogy szerelmi ügyekben nem ismer ...t. Tudta, hogy nagyon szereti őt és ...ármit is sejtene abból a kétszínű já- ...ból, ami körülötte folyik, akkor föld- ...dne benne az ősi spanyol virtus és ...el intéznél el a dolgot.

...pletyka ugyan még nem avatkozott ...a dologba, aminek az volt az oka, ...gy Consuela nappal nem igen mutat- ...ott Fernandoval. Ha kivételesen ...is találkozott vele, az valóban egy ...ett, mintha véletlen lenne. Eppen

...olyan találkozás volt az, mint mikor ...valaki akármely másik ismerőssel talál- ...kozik. Olyankor Consuela sohasem en- ...gedte meg, hogy Fernando a lakásáig ...kísérje. Sietve vált el tőle az utcán és ha ...a fiu duzzogott, azzal vigasztalta meg, ...hogy este majd annál többet suttoghat- ...nak együtt.

...Az éjjeli szerenádok miatt sem plety- ...kálhattak az ismerős nők. Consuela ...nagyanyjának a háza ugy feküdt, hogy ...jobbról és balról egy-egy nagy kert volt, ...szemben pedig egy beépített telek ...nyújtózkodott az utcában. Attól tehát ...nem kellett tartania, hogy irigy leányok ...leselkednek rája ablakaik mögül. Ha az ...éjjeli szellő a szerenád hangfoszlányait ...el is vitte hozzájuk, az még semmi. Tud- ...ják róla, hogy menyasszony és termé- ...szetes dolog Cartagenában, hogy a ...menyasszony ugyszólván éjjelente kap- ...jon szerenádót. Azt persze nem sejt- ...ték volna, hogy a sok szerenádót nem a ...völegény adja ám.

...A nagyanya, akit nagyon bántott ...Consuela viselkedése, a lelkére beszélt. ...— Nem jó vége lesz ennek, Consuela, ...— mondotta az öregasszony, — meglá- ...tod, nem jó vége lesz.

...Consuela olyankor mindig lehajtotta ...a fejét. Könnyei megeredtek és sirva bo- ...rult nagyanyja nyakába.

...A nagyanyának majd meghasadt a ...szíve, amikor látta unokája szenvedését, ...tusakodását. Megsimogatta a haját és ...vele pityergett.

...Nemsokára azonban az öreg asszony ...rájött arra, hogy Fernando már nem ...elégzik meg azzal, hogy az ablakon ke- ...resztül suttoz a leánnyal, hanem belopó- ...zik a házba és Consuela szobájában leül ...ugyanarra a székre, amelyről alig ne- ...gyed órával előbb Frederico állott fel.

...Most már aztán az öreg nő nagyon ...megijedt. Tudta, hogy az milyen vesze- ...delmes, ha egy fiatalember éjjel bejár ...egy leány szobájába, akinek nem ő a vö- ...legénye. Mert ha a völegény teszi ezt, az ...legfeljebb csak előleget vesz abból az ...édességből, amire a pap áldása nemsokára ...ugyis felhatalmazza. Elítélendő ez is, de ...tüzes fiataloknál meg lehet érteni. Azonban ...borzalmas dolog, ha ugyanúgy cselekszik ...egy másik fiatalember, aki nem völegénye ...a leánynak és legrettenetesebb a dolog akkor, ...ha annak a leánynak már más völegénye van.

...Éppen ezért az öregasszony elhatá- ...zta, hogy most már nem marad tétlen. Másnap reggel újból kérdőre vonta

Consuelát. Az most is csak sirni tudott.

— Leányom, — mondta végül a nagyanya, — így ez nem mehet tovább. Szerencsétlenné teszed magadat és szerencsétlenné teszel még két férfit is. Ennek a dolognak véget kell vetni. Választanod kell. Vagy az egyik, vagy pedig a másik mellé állasz.

Ezt belátta Consuela is és elhatározta, hogy valóban végét veti a további kétszínű játéknak.

Fernando a maga szenvedélyességével, a maga heves vérmérsékletével győzött a higgadt Frederico fölött.

Consuela Fernando mellett döntött. Elhatározta, hogy Fredericonak megmondja, nem lehet a felesége. Kérni fogja, adja vissza adott szavát. Kérni fogja, ne haragudjon rája és lássa be, jobb, ha ezt őszintén megmondja neki most, semhogy mindketten boldogtalanok legyenek.

Igen, a déli szünet alatt megmondja neki.

Reggel ezzel a szándékkal ment el munkába a narancstelepre.

Eltelt azonban a nap és Consuela egy szóval sem mondotta Fredericonak, hogy érzelmei megváltoztak s hogy kéri, mentse föl adott szava alól. Pedig utközbten nagyon szépen kitervelte, kigondolta, hogy miképpen fogja neki elmondani az egészet. Megmondja neki, hogy jobb lesz mindkettőjük részére, ha szépen békességben elválnak. Együtt úgy sem lehetnek boldogok, de külön-külön igen. Mit érne Fredericonak, ha Consuela a felesége is lenne, azonban a régi szerelem iránta nincsen benne a szívében, mivel már mást szeret. Ha Consuela föl is áldozná magát és ígérete szerint felesége is lenne Fredericonak, ebből semmi jó nem származhatna. Frederico jó és derék ember, bizonyára fog találni hamarosan egy másik nőt, aki megérti és megbecsüli. Nem akar tőle rossz szívvel elválni, barátságot érez továbbra is iránta, de nem lehet a felesége.

Mindezt nagyon szépen elgondolta Consuela utközbten, azonban mindebből egyetlen szó sem jött ki az ajkán. Pedig reggel munka előtt, délben az ebédszünet alatt és este munka után is együtt volt egyedül Fredericovall, sőt napközben is voltak olyan negyedórák, amikor zavartalanul beszélhettek volna foglalkozásuk közben.

Nem tudott beszélni. Nem volt elég lelki ereje, elég határozottsága. Félt,

hogy Fredericonak nagy fájdalmat okoz vele. Nem akarta a fiut megbántani, ki-mélni szerette volna a keserűségtől. És mindenkifelett nem akart a szemében kacérnak, szivtelennek, kegyetlennek feltűnni. Ezért habozott, ezért tétovázott, valahányszor az ajka szőlásra készült nyilni.

Este hazaérve úgy gondolta, hogy nemsokára ugys megjelenik nála Frederico és akkor majd szól neki.

Frederico el is jött.

A fiu rendszerint arról szokott beszélni, hogy miként képzei el lakásukat, berendezésüket, életüket. Consuela ugy tervezte, hogy Fredericonak ebbe az ábrándozásába kapcsolódik majd bele és megmondja neki, hogy mindebből nem lehet semmi.

Azonban nem így történt.

Ugyanis alig ült le Frederico, máris futva megérkezett a kicsi öccse, Rodrigo és líhegve mondta:

— Frederico, kérlek, azonnal gyere. Alig mentél el, a szomszédunkat, Brenarez Josét, a kőművest hordágyon hozták haza. Leesett munkaközben az állványról és a gerincét törte. Már az orvos is ott volt és azt mondta, hogy José nem éri meg a reggelt. A kőműves nővére átjött hozzánk azzal az üzenettel, hogy a bátyja veled akar beszélni. Azt akarja, hogy irjad meg a végrendeletét úgy, ahogy neked lediktálja. Amerikában van egy bátyja és annak is akar iratni. Gyere azonnal, Frederico.

Frederico fölállott; vette a sombreroor-ját és elköszönt.

— Isten veled, Consuela. Sajnálom, hogy el kell sietnem. Ma már nem is látjuk egymást.

Consuela a kezét nyújtotta Fredericonak. Most igazán nem volt itt az alkalmas pillanat, hogy elhatározását tudassa vele. Majd holnap. Vagy talán még legjobb lesz, ha holnap nem megy be munkára a narancstelepre, hanem valamely szomszédos gyermekkel üzenetet küld, hogy beteg. Ez a gyermek majd elviszi Fredericonak szóló levelét is, amelyben feltárja mindazt írásban, aminek szóbeli elmondására nem volt elég lelki határozottsága. Igen, a levél lesz a legjobb megoldás.

Még hallotta, amint Frederico a ház kapujában elköszönt a nagyanyjától:

— Isten áldja, donna Xenia, jó álmod-
kat!

(Folyt. köv.)

Egyes szó ára 3 lei; vastagabb betűvel 5 lei. Allástkeresők szavankint 2 leit fizetnek. Jelíges hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz: Cluj (Belvárosban): Dele Hirlet kiadója, Piața Sft. Gheorghe (Szt. György-tér) 4. Fabrică (Gyárvar): Kardos-tér Piața Traian (Kossuth-tér) és Sft. Mercur (Gránátos-u.) sarok. Ploiești: Mercur Carol (Józsefvárosban); Mezőfalva: Mercur Carol. A hirdetés minden esetben előre fizetendő.

Jósnő!

Öregnek, fiatalnak megmondja egész életmenetét Beszél hozzátartozóiról, szerelmi, törvényes, üzleti vagy családi ügyeiről. Diszkrét lakás. Timișoara IV., Str. Bonnaz 16 19. Tivoli mellett

Házasság

Különléle nemzetiségű

vallású és kora urileányok és özvegyek. 200.000—30.000.000 lei hozománnyal férjhez mennének: bírók, tisztok, orvos, gyógyszerész, tanár, mérnök, ügyvéd, jegyző, gyáros, nagyvállalkozó, magasabb rangú állami és köztisztviselő, kereskedő és önálló jobb iparoshoz. Bővebbet teljes bizalommal és diszkrécióval Kizárólag egyedüli megbízott Barbes, ált. keresk. ügynök és tudakozó iroda, Timișoara I., Str. Eminescu 7 (Zápolya-utca) Felhívásra házhoz is jövök. Telefon 22-80. (141)

Alkalmazás

Jó manikűrös leány felvétetik. Dances-fodrász III., Str. Odobescu (Holló-u.) 1. (1404)

Fűszerszakmában

a bánáti falvakban abszolúte jól bevezetett utazót keres elsőrendű fűszeráru eladására tekintélyes helybeli vállalat. Saját autóval utazók előnyben részesülnek. Ajánlatokat „Iparréteg 30” jelgére a kiadóba kéretnek. (1407)

Halló! Halló!

Itt Timișoara 18-09

FISCHHOFF COMISSIO

Ducea utca 5, első emeleti új lakásom gyönyörű szép anyaggal dusan felszerelve, ismét a tisztelt közönség rendelkezésére áll.

Mindenre vevő vagyok!

Adás-vétel

Kőfűrészes és balta eladó. Miumalom. Telefon 7. (1403)

Minden elfogadható áron

eladom szépen jövedelmező modern lakásból álló bérházamat Fabrica (Gyárvaros) főútvonalán piac és villamos megállónál. Komoly érdeklődőknek felvilágosítással szolgál „Promontorul” borszövetkezet I., Bulev. Reg. Maria 4. (894)

OLLA a legjobb védő fertőző betegségek ellen

Lakás

Tiszta butorozott szoba fürdőszobahasználattal egyedülálló úrnőnél azonnal kiadó. IV., Str. Fröbl-u. 44, I. em. 7. (1381)

4 szobás

modern lakás I., Str. Eugen de Savoya (Jenőherceg-u.) 5, I. em. november esetleg október 1-re olesón kiadó. Bővebbet a háztulajdonosnál I. Lindner-villa. Parcul Eminescu. Telefon 10—18. (1382)

Teljesen ujonnan renovált

5 szobás összkomfortos 2 családnak is alkalmas utcai magas földszintes lakás, verandával, kerttel a polytechnikumnál Erzsébetvárosi park megnagyobbítás alatt álló részével szemben Str. Virgil Onitiu (Jósika-u.) 4 alatt kiadó. Bővebbet háztulajdonosnál Szentpály, Str. Doja-ut. 31, Str. Romulus (Hattyu-u.) sarok. (1394)

4 szobás

teljesen modern lakás november 1-re kiadó. Bővebbet Dr. Junkert ügyvédnél, III., Piața Plevnei (Dózsa-tér) 6. (1391)

Kiadó

száraz egy szobás lakás III., Str. Domnita Balasa (Stefania-u.) 28/45. (1405)

2 szobás

I. emeleti lakás fürdőszobával november 1-re kiadó. I., Piața Unirii (Dóm-tér) 3. (1393)

Üzlethelyiség

a papneveldei bérpalotában I., Str. Lovinici 12, Piața Sft. Gheorghe (Szent György-tér) sarok, kiadó. Bővebbet Alapítványi Pénztárnál (telefon 3-57). (1402)

2 szobás

konyhás lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. IV., Str. I. Vacarescu (Bem-u.) 1. (1398)

3 szobás

modern családi ház villanegyvedben novemberre kiadó. Bővebbet III., Str. Remus (Bethlen-u.) 11/4. (1379)

A legszebb helyen,

Bulevardul Regina Maria (Liget-ut) minden kényelemmel rendelkező 4 szobás lakás mellékhelyiségekkel november elsejére kiadó. Cim a kiadóhivatalban. (1197)

Modern 4 szobás lakás

ujjonnan renoválva a Centrum Házak r.-t. épületében (volt Löffler A-palota) november 1-re kiadó. Bővebbet a Temesvári Bank és Kereskedelmi r.-t. házközelőségénél. (708)

Lipcsei őszi mintavásár 1934

Megnyitás augusztus 26
60% utazási kedvezmény

a német birodalmi vasútvonalakon!

Minden felvilágosítást megad a

LEIPZIGER MESSEAMT LEIPZIG (DEUTSCHLAND)

vagy annak tb. képviselője Angerbauer Jenő, Timișoara I., Str. Gen. Praporgescu 3. Telefon 70

Minden előfizetőnk

akár régi, akár új, aki előfizetési díját augusztusra is legkésőbb aug. hó 20-ig kifizeti

egy teljes regényt kap ingyen

Egy-egy regény 180—260 oldal terjedelmű. Mindenki, aki a kiadóhivatalban személyesen veszi át, semmit sem fizet, a kézbesítésért és kezelési költség fejében három leit kérünk a kézbesítőknak átadni, illetve postautalványon beküldeni, vagy a bizományosnak megfizetni. A könyvek kiosztását azonnal megkezdjük.

Fizesse ki hátralékát és megkapja a regényt!

Különléle

Iskolásányok teljes ellátás felvételnek uricsaládnál. Ugyanattól nyerhetnek román, német, francia, angol nyelvben és zongorában deklódni Elisabetin, Str. Protolmir (Erzsébetváros, Templom-u.)

Arany karperec

elvezett. Becsületes megtalálójának ellenében adja le „Salon Chișinău” kalapszalom, Str. Mery-utca.

Gavril Jobbágy Gá

Szállító- és Autófuvarozási vállalat Timișoara II., Str. Saguna No. 1. Telefon 7-13

Állandó rendszeres autójára

Lugoj, Faget, Ilia, Deva, Hunedoara, Sibiu, Orăștie, Alba-Iulia, Vințu de Jos, Sebeș, Sibiu, Făgăraș, Brașov, București. Átrakodás: ARAD, ORADEA és CLUJ. Helyi szállítások — Butorszállítások — Beraktározás

4 drb 3-tonnás saját autót

BIZALMAS

kényes, diszkrét ügyekben, úgymint irás, bel- és külföldön, legeredményesebben és lelkiismeretességgel informálást, sikkelt díjtelekkel, 20 évi gyakorlat mint volt detektív csoport vezető

BARBES

általános kereskedelmi ügynökség és magán tudakozó iroda Timișoara-Cetate (Belváros), Str. Eminescu (Zápolya-utca) 7. Belgiana üzletben található 8—10-ig, 1—és este 7—9-ig. Felhívásra házhoz is jövök. Telefon 22-80. Vidéki és külföldi levelezések. Válasz bélyegeket mellékelni kérem.

Szépségápolás hajfestés tartóshulló

J. WALTRIC

fodrászról II., Str. Dacilor (Fő-utca) és Piața Traian (Kossuth-tér) sarokán, 6. villamos végállomásánál

Cserépkályha

Fabrică (Gyárvaros), Calea Dorobanților (Rákási-ut) 26. A házam előt 7-es villamos megálló! (Mivel üzletemet feloszlattam, az adásimat kizárólag ezen címről eszközölöm) ♦ Átalakításokat és javításokat legelőnyösebben eszközölök.